

Krajem svatého Antonínka

Cena 20 Kč

ČASOPIS OSTROŽSKA A HORŇÁCKA

KVĚTEN - ČERVEN 2013

VELKÁ NAD VELIČKOU • UHERSKÝ OSTROH • BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM • HLUK • BLATNIČKA
• BORŠICE U BLATNICE • OSTROŽSKÁ LHOTA • OSTROŽSKÁ NOVÁ VES • HRUBÁ VRBKA • MALÁ VRBKA
• JAVORNÍK • KUŽELOV • SUCHOV • LIPOV • LOUKA • NOVÁ LHOTA • VÁPENKY • VESELÍ NAD MORAVOU

32

Nejlepší dětská zpěvačka lidových písní na Horňácku Anna Minksová, která vyhrála Horňáckého zpěváčka

Jiřina Miklošková, jedna z nejvýraznějších horňáckých zpěvaček i houslistek na Slovácké stuze, kam byla pozvaná jako host

Mezi nejmladšími dětmi zaujal na Horňáckém zpěváčkovi a Slovácké stuze Honzík Pavlík z Hrubé Vrbky.

Krása Horňácka

Na této straně a straně 8 se věnujeme několika dětským přehlídkám ve zpívání lidových písníček, které proběhly v minulých týdnech ve Velké nad Veličkou, Lipově a Veselí nad Moravou. Zasloužily by si mnohem více místa, které bohužel v časopise schází. Rádi bychom ale podotkli, že všechny přehlídky měly výbornou úroveň, velké díky patří rodičům či prarodičům dětí, jejich kantorům a dalším vedoucím, kteří děti vedou k hraní a zpívání. Na stránkách www.SlovackoDNES.cz vám nabízíme ve spolupráci s Antonínem Vrbou unikátní možnost: můžete se tam podívat na několik desítek vystoupení z těchto přehlídek.

Text a foto: RB

Na Mladém Horňácku i letos vystoupilo mnoho šikovných a talentovaných dětí. Sledovat děti při hraní, zpívání i tanci byl zážitek!

V zákulisí dětských přehlídek ve zpívání je možné vidět řadu milých okamžiků - v této chvíli jsme na Veselské stuze.

To nemáme!

Stalo se mi to v minulých týdnech hned na dvou místech, ale vím, že takových míst je mnohem víc, všude tam, kam přijedou na naše Slovácko návštěvy z Čech, nebo třeba i ze zahraničí. Já byl svědkem takových návštěv ve Velké nad Veličkou, kam přijeli školáci z jižních Čech a v Ostrožské Nové Vsi, kde přivítali vrstevníky z německých Drážďan.

Když jsem tato setkání pozoroval, pochopil jsem nejen to, že dnešní mládež je už „globalizovaná“ a vlastně skoro všude stejná s velmi podobnými zájmy, ale také jsem si všiml, že děti z našeho kraje mají stále ještě jednu ohromnou výhodu, chcete-li jedno bohatství.

Když dohrála a dozpívala velická dětská cimbállovka a hosté z Čech dotleskali, pravila jejich paní učitelka: „My u nás nic takového nemáme.“ Následně jsem uviděl překvapení hostů také nad tím, kolik různých setkání se u nás na vesnicích pořádá, jaké máme tradice nebo kolik lidí se chodí loučit se svými spoluobčany při pohřbech. Totožnou zkušenost jsem zažil také v novoveské škole, německé děti žádnou tradiční lidovou písničku své země neznaly. Moc bych si přál, aby si naše dospívající děti uvědomovaly, jaké bohatství mají a jak jim může ve světě pomoci.

Budoucnost našeho kraje i dětí proto vidím ve školách, které budou v žácích pěstovat vztah k rodnému domovu a lidovým tradicím a zároveň jim budou poskytovat co nejlepší „moderní“ vzdělávání, včetně špičkové výuky cizích jazyků.

Pokud taková škola bude v dědině, která usiluje o co největší pospolitost svých občanů, co nejméně efektivní správu věcí veřejných, potom nemusíme mít o budoucnost našeho kraje a dětí žádné obavy.

Radek Bartoníček

18 OSTROŽSKÁ NOVÁ VES: MANŽELÉ JSOU SPOLU UŽ 65 LET

22 OSTROŽSKÁ LHOTA: JAK VE LHOTĚ OBNOVILI TRADICI STAVĚNÍ MÁJE

21 VELKÁ NAD VELIČKOU: LIDÍ BEZ PRÁCE JE STÁLE VÍC

23 VESELÍ NAD MORAVOU: VZPOMÍNKA NA BŘETISLAVA RYCHLÍKA

29 BLATNICE POD SV. ANTONÍNEM: V NAŠEM REGIONU ROSTE NEVŠEDNÍ FOTBALOVÝ TALENT

Vážené čtenáři i pořadatelé různých akcí, posílejte nám, prosím, na adresu informačního centra, fotky i texty o dění v našem regionu. Rádi vaše příspěvky otiskneme. Stejně tak sledujte stránky www.ostrozsko.cz a www.SlovackoDNES.cz, najdete tam mnoho videoukázek k jednotlivým článkům v časopise - žádný časopis jako náš nemá tolik videopříloh.

Krajem svatého Antonínka, regionální periodikum, povoleno Ministerstvem kultury ČR pod. č. MK ČR E 18131, vydává Mikroregion Ostrožsko, Uherský Ostroh, PSČ 687 24 • **Redakce:** Radek Bartoníček (radek.bartonicek@gmail.com), tel: 602 433 970, Vladimír Salčák 774 115 186, František Gajovský, Stanislav Dufka • **Jazyková úprava:** Mgr. Zdeňka Pokorná • **e-mail:** mikroregion@ostrozsko.cz, www.ostrozsko.cz, cena výtisku 20 Kč • **Design, grafické zpracování:** Grafické studio Joker, Uherské Hradiště • **Tisk:** Joker, s. r. o., Masarykovo nám. 35, Uherské Hradiště, tel. 572 551 155. •

Máme zájem o vaše texty a fotky! Posílejte je, prosím, do 29. 6. 2013, časopis vyjde 6. 7. 2013!
Titulní fotka: Neznámá cyklistka projíždí našim regionem při oblíbené akci s názvem Na kole vinohrady (FOTO: Radek Bartoníček)

Tak to byl tedy konec zimy!

Proč si prodejci demižonů nepřejí brzké jarní počasí

Bylo to někdy na počátku března, venku se ukázalo po dlouhé zimě krásné počasí, já byl celý šťastný, jenže pan Bláha byl jaksi „zaka-boněný“ a tvářil se ustaraně. „Nemám z toho počasí žádnou velkou radost,“ pravil a já se mu podívoval. Kdo by nevítal po zimních dnech teplo?

Jenže, abyste rozuměli, pan Bláha je podnikatel, v Uherském Ostrohu oplétá a prodává demižony a je v tom tak úspěšný, že z pronájmu přešel do bývalého kina, které rekon-

Takto vynášely Morenu děti v Hrubé Vrbce

FOTO: František Gajovský

Vynášení Moreny v Ostrožské Lhotě

struoval pro oplétání i prodej demižonů. No, a právě v podnikání pana Bláhy je „problém“. Na jaře sleduje bedlivě počasí a ze všeho nejvíce si přeje, aby jaro nepřišlo příliš brzy. Když přijde, je po úrodě a jeho kšeft to hned pocítí. „Takto spínám ruce k sobě a přeji si, aby ještě nepřišlo teplo. Potom stačí jediný mrazík a všechno je pryč,“ povídal mi na začátku jara v tom slunečném počasí.

Řeknu vám, v následujících dnech jsem na něj myslel skoro pořád, jak víte, kratičké pěkné počasí vystřídala tuhá zima, která nás

prakticky den co den překvapovala. Když už to vypadalo, že se objeví sluneční paprsky, objevil se místo nich sníh a přicházel v takové dny, kdy už jsme byli zvyklí chodit v krátkých rukávech – napadl ještě na konci března!

Takto „sněhová“ byla letos šlaháčka

Většina lidí se zlobila, ale já měl jakousi vnitřní radost, protože jsem myslel na pana Bláhu a věřil tomu, že když on bude během roku spokojený, budou spokojeni i všichni

ti, kteří mají rádi velkou úrodu, včetně těch trnek, které nám nosí tolik dobrého, ale bohužel někdy i špatného.

Je dobře, že nám letos příroda takovým způsobem připomněla svou sílu i význam. Stejně jako je dobře, že u nás na Slovácku stále ještě žijeme v souladu s přírodou, nikde jinde v naší zemi tolik lidí neobdělává půdu, nesadí nové stromky a nedává přírodě její krásný ráz.

Všecko tedy nakonec dobře dopadlo, políčka zaplavily stovky lidí, stromy rozkvetly a my začali naplno užívat jara.

Už se těším, až se zastavím za panem Bláhou a on si bude ten začátek letošního jara pochvalovat.

Text a foto: RB

Koloběh ročních období si připomněly i děti z mateřské školky v Uherském Ostrohu

◀ Na několika místech se mohli zájemci naučit plést žily. Tento snímek je z pěkné tradiční velikonoční akce na památkových domcích v Hluku

„Běda sa chytit pánskéj klučky...“

Jan Rybníkář - ten, který mluví krásně nářečím

Nářečí na našem Slovácku jsou nádherná, vždycky je krásné, když na ně člověk narazí. Často stačí přejít jen několik málo dědin a už se nářečí mění. Bohužel jsme ale svědky toho, jak tato krása nenávratně mizí, a zřejmě není síla, která by toto cenné dědictví našich předků zachovala pro příští generace. O to více si ale vážím okamžiků, když ještě nářečí někde čas od času uslyším – a to zejména, když má ještě čistou podobu.

Proto jsem připojil tuto fotografii, zachytil jsem na ní Jana Rybníkáře z Hluku. Potkal jsem se s ním náhodně loni ve Vlčnově na Jízdě králů, když jsem ho uslyšel, okamžitě jsem vytáhl nejen foťák, ale také kamerku, kterou jsem jeho povídání zachytil.

„Tož, na túto oslavu sem dojél, abych sa podíval, jak to tady vypadá, co tu je a néjni. Věil je tu moc lidí, ale su rád, že to vidím,“ povídal uprostřed přeplněného Vlčnova a přitom se usmíval.

I když se vám snažím nyní přiblížit tohoto muže, stejně vím, že se mi to moc nepodaří, přesto si ale myslím, že zmínka o něm a nářečí je tady v časopise velmi důležitá. Úplný zážitek ze setkání s ním a s nářečím byste ale měli až v okamžiku, kdy byste se s ním setkali nebo se podívali na videozáznam.

Přesto si ale přečtěte ještě jeho další povídání v nářečí, třeba co pověděl na otázku, čemu se v životě věnoval. „To víte, za komunistů to bylo všelijaké, neexistovalo, aby šel kulak neco studovat. No, kulak, měli sme páru koní a ze tři krávy. Sestry sa nemohly dostat na vysoké vzdělání, a když sem to viděl, mosél sem s našima gazdovat. Až jím to

Pan Rybníkář patří už jen k několika málo jedincům, kteří mluví hluckým nářečím a navíc používá už neznámé slovní výrazy

všecko zebrali, nedostál sem sa na školy ani do učení, neexistovalo, aby sa syn kulaka dostál na nejaké školy, darmo o tom všeckém vykládat,“ povídal dál pan Rybníkář, který vzpoměl i své předky.

„Moji dědáci neměli rádi panských lidí, v Hradišti jich táhali většinu za nejaké exekuce, proto říkali, běda, jak sa chytneš pánskéj klučky, už ťa berú. U nás sa proto udržoval tento dialekt,“ vzpomínal.

Loučil jsem se s panem Rybníkářem a už jsem se těšil, až ho zase potkám. Setkání s tak veselým, vitálním a bezprostředním člověkem, který mluví tak krásným a bohatým jazykem, se člověku nepoštěstí každý den ani týden – kéž by takových lidí bylo co nejvíce!

Text a foto: RB

Mají rádi víno – a připravili košť slivovice

Pětice těchto „švarných mládenců“ tvoří v Blatnici cech mladých blatnických vinařů. Poskládal jsem je dohromady a vyfotil na druhém blatnickém koštu gořalek a slováckých krajanců, který tito kluci ve spolupráci s obcí pořádají. V době focení měli samozřejmě napilno, jeden z nich seděl u vchodu a prodával lístky se štamprlami, další měli na starosti nalévání slivovice a další činnosti. „Scházíme se tak jednou týdně, kdy si koštujeme vína nebo se bavíme o samotném vínu a všem, co s ním souvisí,“ říkal mi jeden z nich.

A jak došli v Blatnici na nápad s koštěm slivovice a krajanců? A je v místě vyhlášeném vínem vůbec nějaká slivovice? Dozvěděl jsem se, že v Blatnici se daří i slivovici a vzhledem k tomu, že v Blatnici byly během roku dvě velké vinařské akce, řekli si, že udělají právě košť kořalky. „Vůbec jsme nevěděli, jestli někdo něco dá, nakonec se sešlo 130 vzorků, což bylo na první ročník pěkné,“ říkali během obsluhování. Nutno dodat, že v Blatnici bylo všechno výborně připravené, slivovice byla v pěkných sklenkách a celé aranžmá koštu bylo pravé slovácké. Že by se ale kluci dali na slivovici, to určitě ne. „Máme rádi samozřejmě víno,“ ujistovali několikrát.

Text a foto: RB

Pětice mladých Blatničanů, která tvoří spolek příznivců vína

Tyto veselské učitelky byly letos oceněny

Protože se snažíme v našem časopisu podporovat také výchovu a vzdělávání, rozhodli jsme se publikovat následující zajímavý příspěvek mluvčí radnice ve Veselí nad Moravou Petry Pavkové. Paní Pavková totiž nafotila pedagogy, které letos ocenila místní radnice. Nyní se tedy můžete dozvědět více o těch, kteří učí přímo ve Veselí - první paní učitelky ukazujeme nyní, další dáme do příštího čísla. Kromě nich získali ocenění také pedagogové z okolních obcí.

RB

K výčtu profesí redaktorky Českého rozhlasu, moderátorky křesťanské televize NOE a muzikantky **Magdaleny Múčkové** patří také profese učitelky hry na cimbál v Základní umělecké škole ve Veselí nad Mora-

vou. Přestože má pověst náročné učitelky, žáci ji mají rádi a cítí k ní téměř kamarádský vztah.

Magdalena Múčková umí vybavit žáky všemi potřebnými technickými a hudebními dovednostmi a připravit je i na praktické uplatnění. Pod jejím vedením dosahují žáci nejvyšších ocenění na celostátní úrovni i v mezinárodních soutěžích. Významná je i její tvůrčí autorská a pořadatelská činnost, jako autorka hudby se podílela na úspěšném muzikálu *Ledová královna*, samostatně připravuje celoškolské pořady, dále cimbálový koncert za účasti BROLNu. Všechna tato představení měla velký úspěch a ohlas u veřejnosti.

Mgr. Kamila Říhová pracuje v **Mateřské škole a Základní škole Veselí nad Moravou, Kollárova** od roku 2005. Vykazuje velmi dobré výsledky ve výchovně vzdělávacím

procesu při práci s postiženými dětmi. Na výuku se svědomitě připravuje, její hodiny bývají vždy netradičně pojaty. Podílela se na zpracování školního vzdělávacího programu *Škola pro život*, zpracovaného pro žáky s lehkým mentálním postižením. Druhý rok zastává funkci vedoucí metodického sdružení pro výuku na ZŠ praktické, věnuje se taky žákům s řečovými vadami. Za její pedagogickou činnost jí patří velké poděkování.

Na téže škole pracuje také **Mgr. Alena Machulková**. V oblasti školství pracuje již od roku 1982, nejdříve v mateřské škole, později jako vychovatelka ve školní družině. Při

zaměstnání si doplnila kvalifikaci studiem speciální pedagogiky a začala se věnovat žákům se středně těžkým mentálním postižením a postižením s více vadami. Podílela se na zpracování školního vzdělávacího programu *Cesta pro život*, zpracovaného pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, postižením více vadami a autismem, I. a II. díl. Pět let zastává funkci koordinátora environmentální výchovy pro ZŠ praktickou i speciální, pracuje i jako referent školy a zajišťuje pro žáky i zaměstnance kulturní akce. Je průkopnicí v organizování škol v přírodě, podílí se na přípravě vystoupení žáků školních akademií a výtvarných soutěží.

Mgr. Věra Kratochvílová ze **Základní školy Veselí nad Moravou, Hutník** přijala ocenění za velmi dobré výsledky ve výchovně vzdělávacím procesu. Nejdříve pracovala ve Strážnici na mateřské škole, později v Základní škole Milokoš, za dobu svého půso-

bení ve školství vychovala stovky dětí a nyní vyučuje i děti svých žáků. Své dlouholeté zkušenosti a nové poznatky zúročuje při své práci, má stále spoustu dobrých nápadů jak zpestřit výuku, vstěpuje dětem lásku k pohybu, tělesné výchově i k józe, kterou vedla v kroužcích. O své zkušenosti a nápady přitom dělí se začínajícími učiteli.

Markéta Sítková pracuje v **Domě dětí a mládeže ve Veselí nad Moravou** již od roku 2004 jako pedagog volného času. Ocenění převzala za aktivní práci v mateřském centru spojenou s dětmi předškolního a mladšího věku. Díky jejímu působení bylo centrum zařazeno do sítě mateřských center. Pod jejím vedením se centrum významně podílí na rodinném životě ve městě, sdružují se

zde nejen děti a rodiče, ale i ostatní členové rodiny. Je autorkou výukových programů pro předškolní děti, které využívají v praxi i ostatní pedagogové, má aktivní podíl na doprovodném programu folklórního festivalu *Štěpy* a dalších aktivitách „domečku“. Ve svém volném čase připravuje talentované děti v oblasti aerobiku a tance.

*Text a foto: Petra Pavková
(Dokončení v dalším čísle)*

Když talent přechází z prarodičů na vnučata

Na této fotce můžete vidět dědečka a jeho vnučku. Není to ale jen tak obyčejná fotka, protože když jsem ji dělal, říkal jsem si, že tak nějak asi vypadá střídání generací i předávání talentu – v tomto případě talentu pěveckého. Dědečkem je totiž Martin Zálešák, jeden z nejznámějších hornáckých zpěváků, který už ale téměř nevystupuje. Nedávno seděl v hledišti velického kulturáku a poslouchal svou vnučku Šarlotku Zálešákovou, která na jevišti zpívala. Zpívala nádherně, a to jak ve Velké, tak potom také na Slovácké stuze ve Veselí nad Moravou a v Uherském Hradišti na soutěži Zazpívej, slavičku – tam i tam jsem ji slyšel na vlastní uši. Když ale dozpívala ve Velké, vzal jsem ji i pana Zálešáka ven, abych s nimi udělal právě tuto fotku a prohodil několik slov.

Od Šarlotky jsem se dozvěděl, že je jí devět let, má třináctiletou sestru a s rodiči žijí v Uherském Hradišti, kde Šarlotka chodí do folklorního souboru Hradišťánek, ale také do baletu v základní umělecké škole. „Ten mě baví nejvíc,“ povídala.

Pan Zálešák byl na svou vnučku samozřejmě náležitě pyšný, zásluhy na jím zpěvu ale přisuzoval synovi. „On má na tom zásluhu, hrál na klavír, později na housle, teď ještě hraje na kytaru, harmoniku i banjo,“ vyjmenovával pan Zálešák a dodal, že pěkně by mohla zpívat také další vnučka, pětiletá Simonka.

Zeptal jsem se ho také na jeho zdraví a zpěv, ale neměl dobré zprávy. „Špatné, zatím se to nelepší, bohužel,“ říkal a já mu přál, aby se mohl radovat alespoň ze svých vnuček. Pro jakékoliv rodiče a prarodiče není větší radosti, když se jejich potomkům daří a zejména když se jim daří užívat naplno talentu, který čerpají ze svých rodinných kořenů.

Text a foto: RB

Slovácká stuha: manželé Smutní a jejich „zisk“

Jestliže se tady zmiňujeme o letošním 30. ročníku Slovácké stuhy, není možné se nezmínit o manželích Smutných, kteří byli už u samotných začátků této přehlídky zpěváků lidových písní na Hornácku, Veselísku a původně i na Strážnicku.

Když tehdy vznikl nápad, že by mohly na různých místech vzniknout přehlídky tohoto typu, manželé se ujali ve Veselí nad Moravou organizace.

„Zavěťřili jsme, že by to mohl být zisk,“ prohlásil Jaroslav Smutný. Pokud ale říká slovo „zisk“, věřte, že nemyslí zisk v podobě peněz na bankovním účtu nebo v peněžence. Manželé Smutní viděli zisk v podobě mnoha písniček, které by se mohlo podařit sesbírat, stejně jako v podobě mnoha šikovných dětí, které by se na přehlídku přihlášily – což se nakonec podařilo. Dědictví Slovácké stuhy je ohromné!

„Od roku 1983 jsem všechny písničky, které děti přinesly a zazpívaly, nahrál,“ říkal pan Smutný, který má všechny nahrané písničky schované. Je jich kolem 3000. Navíc mnohé z nich i vyšly v několika knižkách, poslední z nich je právě v prodeji. „Nikdy jsme ale na tom nevydělali ani korunu, do všeho jsme naopak ještě peníze dávali,“ podotkl.

Vlasta a Jaroslav Smutní na letošní Slovácké stuze, kde se dočkali velkého poděkování za svou práci pro tuto přehlídku dětského zpívání

Rád bych se ještě pozastavil u poděkování. Manželé Smutní moc děkovali lidem z veselského kulturního domu za zájem a nadšení, s jakým přehlídku organizují, stejně jako velmi děkovali těm učitelům, kteří děti na Slováckou stuhu připravují. Jejich práce je absolutně zásadní!

„Je za tím jejich velká celoroční práce. Jen tak může tato přehlídka žít dál, protože v rodinách se už nezpívá. Zpívá se na jevištích, písně se skryly do zpěvníků a do cédeček, na rtech lidí už ale nejsou,“ uvedl pan Smutný. „My ale doufáme, že přehlídka bude pokračovat, pokud se najdou obětaví učitelé,“ dodala jeho paní.

Text a foto: RB

Radost Martina Hrbáče – učí děti na Hornácku

V tomto čísle časopisu jsme vám chtěli představit vedoucí folklorních souborů a muzik na Hornácku, bohužel to ale kvůli nedostatku místa nebylo možné – určitě se k nim budeme vracet od dalšího čísla. Jedny vedoucí vám ale ukážeme už nyní, protože možná budete překvapeni stejně jako já. Když

jsem uviděl na Mladém Hornácku Martina Hrbáče mladšího, netušil jsem, v jaké roli tady je. Brzy jsem se ale od něj dozvěděl, že je tady v roli kantora a vedoucího jednoho ze souborů. „Učím v Louce a přijel jsem s našim souborem Lúčánek,“ říkal mi a ukázal mi i druhého vedoucího, ředitele školy Vladislava Vystrčila. Oba dva jsem pak uviděl i na jevišti (viz foto), jako muzikanti doprovázeli děti z Lúčánku. Pan Hrbáč mi stačil ještě povědět, že si vždycky přál učit na Hornácku, a ještě dodal, že se s rodinou právě chystá na stěhování do Velké nad Veličkou. Myslím, že pro Hornácko i Louku je to výborná zpráva, výchova dětí k lidové kultuře tak bude pokračovat a navazovat na dlouholetou práci dřívějšího ředitele školy Antonína Mičky.

Text a foto: RB

Jak to v té Louce s tím koštem trnek dělají?

Zajímalo nás zákulisí populárního koštu trnek, na který jezdí davy lidí

Tak nevím nevím, jak to s tím letošním koštem trnek, hlavně těch vařených, nakonec v Louce dopadne. Je sobotní dubnové ráno, košt má začít odpoledne a příští desítky minut rozhodnou, jestli návštěvníci tohoto koštu budou mít co koštovat – ženy z Louky totiž mají nosit všelijaké sladkosti, jejichž hlavní „ingredienci“ jsou trnky. Vařené trnky.

„Chlapi letos nechtěli dávat trnky na povidla, úroda byla slabá, hodně trnek pomrzlo, tak podle chlapů mělo jít všechno na slivovicu,“ upozorňovala hned první žena, která přinesla trnkové dobroty, Anna Sečkářová. No, uvidíme, jak moc velké slovo mají v místních domácnostech chlapi.

Přišel jsem do luckého kulturáku hned dopoledne zcela úmyslně, protože jsem chtěl alespoň trochu nahlédnout pod pokličku

této úspěšné akce, která v předcházejících šesti letech přilákala stovky a stovky návštěvníků ze širokého okolí. Jak je možné, že se v Louce takové akce daří, a kdo má na tom podíl? Během příštích minut se to dozvím.

Vstávání brzy ráno

Na nějaké přemýšlení není čas, přichází další žena. „Tož, já sem něco málo donésla, ještě je to teplé,“ říká skoro omluvně Marie Straková a organizátorky plesu jí děkují za ochotu. U každého jídla má být jméno ženy, která ho připravila, ale paní Straková prohlašuje, že její jméno nikde uvedeno nemusí být. „Hlavně, ať se vám to podaří,“ přeje všem a loučí se.

Po ní přicházejí další a další ženy, některé vytahují krabice s jídlem z kufru auta, další jezdou na kole nebo přicházejí pěšky. Přestože chlapi chtěli hlavně slivovicu, zdá se, že ženské bojovaly o povidla statečně a ani letošní

košt nebude nijak ohrožený. Pozorovat ten „cvrkot“ je radost, nejsem si jistý, jestli by se tolik ochotných žen domluvilo jinde než na Slovákku.

Takový košt a „shánění“ jídel je totiž především starost, a to starost pěkně ranní. Jak se dozvídám, v místních domácnostech ochotných rodin se začínalo péci už ve čtyři v pět ráno a nemyslete si, že by to zvládal jeden člověk, vzhůru byly celé rodiny. A nebyly to jen ženy. „

U nás pery dělali naši dva kluci,“ povídal Miroslav Hrbáček, který kromě pěr přinesl ještě přes stovku patentů. „Pery se naši kluci naučili kdysi dávno doma, a když byli na internátě, sklízeli s nimi obdiv pedagogického sboru. Tak je dělají dodnes,“ vysvětloval.

Pan Hrbáček přitom nebyl jediný chlap, s velkou krabicí přišel i Jan Sečkář, který se mimochodem vrátil do Louky po padesáti letech v Praze. „Nesu přes sto patentů, u nás je od

brzkého rána chystaly tři ženské, přijela i dcera, která se zítra vrací do Prahy,“ hlásil a s evidentní radostí povídal, jak rád v Louce žije.

Řeknu vám, povídal jsem si s řadou lidí, kteří přicházeli, a o každém by tady šlo napsat. Hned mi byla Louka ještě bližší a já viděl do některých domácností a kuchyní víc než kdykoliv dřív.

Sami jistě cítíte, že ono jídlo není při této akci to nejdůležitější, i když lidé kvůli němu

Před celou akcí obě tyto ženy naplno pekly a při zahájení akce už ukazovaly ve svátečním tyto povidlové buchty.

– a koštu slivovice – na košt jezdí. Jídla jsou vynikající, přestože jsem občas zaslechl třeba paní Marii Náhlíkovou, která opakovala, že není například se svými rohlíčky spokojená. „Můj muž je měl vždycky chutnější, stejně jako řízky,“ pozdechla si. „Ale babi, všechno máš vždycky dobré, nám u tebe dycky chutná,“ utěšovala ji její vnučka.

Nezlobte se, že o samotném odpoledním koštu už skoro nic nenapiši, mně se zdá stejně nejpodstatnější ta atmosféra a chuť místních lidí. Po takových přípravách nemůžete čekat jinou zprávu než tu, že košt se velmi vydařil, program byl poutavý, zájem lidí obrovský, tak obrovský, že kulturák nestačil. Jídlo se snědlo, 140 vzorků slivovice ochutnalo, řada lidí jistě prožila příjemné odpoledne. A ochotní Lúčané se snad mohli zase po ránu vyspat.

Text a foto: RB

Aby kroje nezanikly... *Pokračujeme v článcích, které se týkají zachování krojů*

V našem časopisu se pravidelně publikujeme články, jejichž tématem jsou kroje, snaha o jejich zachování, ale také úsilí, aby kvalita krojů odpovídala jejich tradičnímu šití a nošení. I tentokrát se krojům budeme věnovat a budeme vás informovat o akcích, které s nimi souvisejí. Už teď přitom můžeme prozradit, že také v dalším čísle se dozvíte zajímavé informace o krojích.

Cenný dětský ples v Hluku

Hluk je jedním z mála míst na Slovácku, kde se daří pořádat dětský krojový ples. Děje se tak především díky několika mladším a star-

ším ženám, které mají vztah k folklóru a tradicím. Právě ty připravily letos dětem pěkné setkání, které je pro děti především příležitostí se pobavit, zazpívat si, zatančit, zahrát si hry. Zároveň ale třeba také postupně získávat ke kroji a k lidové kultuře vztah.

Kromě toho všeho se ale díky krojovým plesům daří Hlučanům také „oprašovat“ kroje,

ukazovat je, udržovat je a inspirovat některé další lidi k pořizování vlastních krojů. Když jsem se zajímal právě o kroje, které byly na tvrzi k vidění, dozvěděl jsem se od Míši Hrdinové (na levém snímku se svým miminkem) následující informace:

„Na plesy byly k vidění kroje všední - natahačky a fěrtůšek a zadní sukňa pro běžné chození - lehce udržovatelné a snadno prátelné. V současné době v nich u nás tančí děti v souborech Hluboček a Žarůžek. Kluci mají plátěné kalhoty, červeně vyšivanou košili a černou zástěru.

Úplně maličké děti nosily tzv. andělíčka - bílé šatičky - ty měla naše nejmenší dcera Maruška. Pruhu látky, ve kterém jsem měla Marunku, říkala babička „chůvka“. Trochu větší děti chodily v barevných košílkách - tento typ kroje obléká soubor Košuláči.

Na krojovém plesu byly některé děti oblečené v různých variantách svátečního kroje. Například batolata měla sváteční barevné šaty, modré pro kluky a růžové pro holčičky a k tomu zdobené čepičky - těmto šatičkám se říká dudovica. Větší holky měly

bohaté spodničky, fěrtůšky, šorec i jupku, obojek a některé i rukávce a kordulku.

Raritu měla oblečenou Verunka Mátllová, která měla na hlavě malé čepení pro holčičku. Kluci měli i sváteční barevně vyšivané košile, kordulky, barevně vyšivané zástěrky a na hlavě klobouk nebo beranicu.

Na tvrzi byla také děcka v kroji ke svatému přijímání, dva páry měly parádní kroje. Holky mají místo černého šorce bílou sukňu (fěrtoch) a na hlavě věnečky. K vidění byly i zimní varianty - s lajbem a šátkem nebo kabcabaja a šátek - to má ta dívčí trojice.“

Tolik tedy Míša, která mimochodem byla oblečená i se svými dětmi velmi pěkně.

Rád bych také dodal, že informace, které mi sdělila, pocházely od její tchýně, paní Hrdinové. S tím souvisí má poslední informace - obrovskou zásluhu na udržování krojů a také informování o nich má několik místních žen. Snad se od nich všechno potřebné naučí a dozví mladší Hlučanky.

Nakonec ještě tři jména. Velké poděkování za organizaci plesu patří paní Janě Mahdalové a Katce Říhové, za moderování paní Ludmile Hrdinové. A poslední díky hlucké radnici, která velmi podporuje podobná setkání.

RB

FOTO: Lukáš Baroň

„První tradicí je naša řeč, druhú kroje“

Povídání o krojích. V hornáckém nářečí

„Vítám vás ve Vrbce jménem občanského sdružení Hrubovrbecké sbory, které se skládají z mužského a ženského sboru. My jako sbory chceme nejen zpívat, ale také zachovávat tradice. První tú tradicí je naša řeč, takže já budu mluvit hornáckým dialektem, kdo by náhodou nerozuměl, tak já mu to potom přeložím do spisovné češtiny. Druhým, co chceme zachovávat, je správné nosení kroje, správné oblékání, připisování.“

Takto pěkně a s takovým posláním zahájila Věra Habartová setkání nad kroji v Hrubé Vrbce, kde se jeho účastníci mohli seznámit s různými druhy místních krojů a jejich údržbou. Každý, kdo chtěl, mohl navíc donést své části krojů a na cokoli se zeptat.

„Chodíme na různé akce a vidíme tam malé děti pěkně pooblékané, ale některé ne, sú oblečené horší. Je to aj tým, že mladé maminky nejsou z tadyma a mají kroje různě popoštávané a nevěda, jak se má správně obléc. Tož, aby sme to porad nevysvětovali, možú sa to dneska naučit,“ vysvětlovala dál paní Habartová.

Na místě byl také fotograf František Gajovský, který celé setkání natočil na internet. Jak podotkl, setkání začalo v sobotní odpoledne poté, co hrubovrbecké děti vynesly Morěnu a přinesly do vsi Létečko. Pan Gajovský zároveň napsal:

„Paní Věra Habartová také seznamovala přítomné s jednotlivými částmi jak ženského, tak

Paní Ďugová ukazuje ženám jak žehlit kroje

mužského kroje. O podrobnější výklad se obracela na svoji matku Kateřinu Ďugovou, která chodila v kroji od mala.

Detailně popisovala jednotlivé části, z čeho jsou zhotovené, jakými doplňky jsou ozdobené a vysvětlovala odlišnosti mezi svátečním nebo všedním krojem a jejich správné oblékání. Dávala také dobré rady, jak kroje správně uložit, vyžehlit nebo jak a v čem je vyprat. Jako jedna z mála ve vsi se dnes tím zabývá. Ženám, které si s sebou přinesly části krojů, kroje odborně vyžehlila paní Ďugová.

Jak jsme se shodli my dva chlapi, bylo to opravdu moc pěkné a užitečné setkání.

Za sebe bych vám jen doporučil, abyste se s celým průběhem a hlavně podrobnými informacemi seznámili na internetu. A hrubovrbeckým ženám držím palce, aby podobné setkání zase brzy uskutečnily. Možná ještě ve větším obzoru a ve větší známosti, bylo by moc dobré, kdyby jejich povídání i rady slyšelo co nejvíce žen – nebo i mužů? A velké díky za povídání v nářečí! To je důležité zachraňovat v dnešní době možná ještě o nějaký ten kapánek víc než kroje.

RB

Foto: František Gajovský

O hornáckém kroji

Hornácký kroj patří k jednomu z nejstarobylejších na Moravě

Paní Habartová seznamuje ženy s jednotlivými částmi krojů

jednu ze dvou vestiček „kordulu“ nebo „kabátek“. K doplňkům oblečení patří „šatka“, podélná rouška vázaná kolem hlavy, a černé kožené boty, někdy prokládané zeleným páskem.

Mužský kroj má světlemodrou barevnost, ke svátečním a obřadním příležitostem obléká upnuté modré nebo bílé soukenné kalhoty (nohavice) zdobené výšivkou a šňůrováním, košili s dlouhými rukávy, krátkou vestu (prucek) a černý klobouk s barevnou pentlí „šmukáč“. Svobodní chlapi nosí za kloboukem bílá pěrka a v zástřihu nohavic vyšívaný šáteček. Typický je bílý vlněný kabát starodávného střihu, z rovných dílů z rezného světlého sukna, sahající do půli stehen. Starodávna je také halena s „hazouchou“ – plachtou, která se přehazuje za deště přes hlavu. K tomu jsou vysoké kožené černé boty. U ženského kroje se dochoval systém dvou zástěr, z nichž zadní fěrtoch je žlutý, dříve barvený šafránem a druhý je bílý. Ke kroji patří „rubáč“, opléčko, fěrtoch, fěrtůška. Ženy oblékají ke kroji košilku s krátkými rukávy zvanou „rukávce“ s bohatě vyšívaným límcem „obojkem“ a na ni

Text a foto: FG

Seznamte se: energické ženy z Hluku, které „probudily“ krásné loutky

Jaké tajné přání mají tyto ženy?

To bylo veselo! Přišel jsem se podívat, kdože v Hluku vlastně stojí za loutkovým divadlem EMIL, a našel šestici žen, které se v nedělním dopoledni výborně mezi sebou bavily! Skoro mi až bylo líto, že jsem je takto nečekaně vyrušil. Jestliže zkratka EMIL má v hluckém podání znamenat Energické ženy inspirované loutkami, potom je zcela přesná! Do začátku představení chybělo několik minut, takže byl naštěstí i čas na krátké povídání. Třeba o počátcích divadla.

„Navedla nás paní Sobková, která pracuje v domě dětí a mládeže. Když jsme chodily do klubu maminek, říkala nám o loutkovém divadle, které v Hluku fungovalo. Loutky jsme viděly ve skříních a řekly si, že to zkusíme,“ začala povídat Iveta Mátlová, která pracuje jako knihovnice Slováckého muzea v Uherském Hradišti. „Ty loutky byly tak krásné, že to jinak nešlo,“ dodala vzápětí.

Začátky ovšem nebyly nijak jednoduché, než tyto ženy předvedly první pohádku O perníkové chaloupce, chvíli to

trvalo – na jaře roku 2010 se začaly s loutkami seznamovat a na podzim si troufaly na první pohádku.

„Dlouho jsme trénovaly především chození s loutkami,“ prozradila Eva Křiváčková a Petra Hájková dodala, že jsou čisté amatérky. „S loutkami to je těžké, první jsme se učily, aby loutky chodily po zemi a nevisely ve vzduchu. Učíme se vlastně pořádku, snad se to ale lepší.“

Za sebe a určitě i za další diváky můžu sdělit, že v šestici žen žádné amatérky nevidím, představení se jim velmi vyvedlo, loutky se pohybovaly, jak měly, mluvily s pěknou intonací

i napětím a příběh byl zajímavý až do konce. Jejich snažení je cennější o to víc, že si všechno dělají samy, upravují si příběhy, Barbora Orságová šije kostýmy, Marcela Šáchová vyrábí kulisy. „Všechno děláme na koleně, čerpáme z materiálu, který nemusíme tolik nakupovat, tak nějak si hrajeme,“ usmívá se paní Šáchová, která vede dětský kroužek Tvořínek.

Nakonec prozradím jeden tajný sen těchto žen. I když už přestane být tajný, třeba se najde někdo, kdo jim pomůže s jeho splněním. „Rády bychom hrály i pro děti z okolních obcí, jenže máme technický problém, scéna se dá stěhovat jen velmi těžko, potřebovaly bychom scénu, která by šla stěhovat. Snad se nám jednou tento sen splní, určitě bychom tak potěšily ještě více dětí, navíc bychom víc zúročily naše úsilí,“ povídaly mi.

Text a foto: RB

Kdože jsou

ENERGICKÉ ŽENY inspirované loutkami:

Marcela Šáchová – rodilá Hlučanka, která učí v mateřské školce

Petra Hájková – botanička, která se do Hluku přivdala

Iveta Mátlová – Hlučanka, která pracuje v knihovně Slováckého muzea

Barbora Orságová – povoláním ekonomka, rodilá Hlučanka

Martina Kolísková – přivdala se z Kunovic, pracuje v Autopalu

Eva Křiváčková – Hlučanka, pracuje ve firmě AVX

Spleťtý osud autora hluckých loutek

Snažil jsem se sehnat také autora krásných hluckých loutek pana Emila Hauptmanna, chtěl jsem, aby na Hluk i loutky zavzpomínal. Bohužel jsem zjistil, že tento muž loni v lednu zemřel.

Pro zajímavost podotýkám, že pan Hauptmann absolvoval Střední uměleckou průmyslovou školu v Uherském Hradišti v letech 1965–1969 a poté navázal na tradici svého předka-dědečka, který byl loutkářem a rezbářem na přelomu 19. a 20. století v severních Čechách. Od roku 1969 působil jako výtvarník a autor několika kreslených animovaných filmů pro děti. Spolupracoval s režisérem Garikem Seko a národní umělkyní Hermínou Týrlovou. Výtvarně zpracoval seriál pro děti Příběhy z deníku koccoura Modroočka. V roce 1972 byl autorem výtvarných návrhů desetidílného loutkového seriálu Malá čarodějnice, který byl realizován Ottou Maškem pro Bratislavskou televizi.

Při loutkovém představení pro děti se v textu dostal do konfliktu s tehdejšími politickým systémem a následně byl zatčen a uvězněn. Po výkonu trestu měl zákaz vykonávat své povolání a pracoval 8 let v kanalizacích v Uherském Hradišti. Z těchto důvodů požádal v roce 1982 o vystěhování do Německé spolkové republiky. V Německu pak pokračoval ve své výtvarné práci.

Jsem moc rád, že díky zmiňovaným ženám neleží jeho loutky nikde ve sklepech, ale naopak dál rozdávají radost. Moc bych si přál, kdyby se podařilo, aby tuto radost mohly prožívat nejen děti z Hluku, ale také z okolí.

RB

Takto končí slavná historie dechovek ve Lhotě

Podívejte se na muže, kteří v Ostrožské Lhotě hrají a zpívají

Na této stránce se podíváme do Ostrožské Lhoty na místní (ale některé i přespolní) chlapy, kteří v této vesnici udržují muziku a zpěv.

Když jsem přemýšlel nad tím, jak je tady uvést, přemýšlel jsem nejvíce nad touto otázkou: jak je možné, že se ve Lhotě nepodařilo navázat na slavnou historii místních muzik, jak je to možné, že tato vesnice dnes nemá pravou dechovku, proč se nenašel jedinec, který by sehrál stejnou roli jako slavní místní kapelníci, jako byl Vaněk, Kauc, Hejna, Žajdlík a Křápek? Kdysi chodili Lhoťané i na několik muzik, a dokonce se muziky přetahovaly o to, kdo bude hrát na té či jiné svatbě.

Dnes je situace zcela odlišná, doba se změnila, v leccems se změnili i lidé, a tak vám nyní na této stránce žádnou velkou lhotskou muziku ukázat nemůžeme – Lhota ji nemá.

O to větší díky patří těmto několika chlapičkům z této fotky, kteří ve většině hrávali v minulosti ve známé dechové hudbě Rozmarýnka. Tito muzikanti drží jako poslední „prapor“ slavné historie, a pokud je to jen trochu možné, snaží se na řadě míst hrát. Rádi bychom vám je ukázali a představili – a to pohledem jednoho z nich, Václava Hájka, který je na fotce úplně vpravo.

K tomuto představování ještě Václav Hájek připsal. „Myslím, že všem patří nehynoucí uznání za to, že muzika s takovou tradicí ve Lhotě žije. Je to kus oběti, jak sa zpívá v téj písničce. „... muzikant to je tvor ubohý, každý mu hledí jen do huby ...“ Je v tom ale i nádherný, neopakovatelný, povznášející pocit sounáležitosti, když každý hraje svůj part jako součást celku. Pokud to ladí. Ve vlnové délce i ve vztazích. Uvedená sestava určitě leští nástroje a přichází mrznout kvůli sobě,

kvůli partii, kvůli posluchačům i kvůli muzice samotné.“

Lépe než Vašek bych to napsat nedokázal, proto tady s psaním o muzice končím. Díky všem těmto muzikantům, určitě nejsem

sám, kdo je rád, když je slyší hrát, většinou kolem kostela, na Nový rok, na Štěpána, při svatém přijímání. A také při pohřbech – i když v tomto případě bych si moc přál, aby důvodů pro hraní bylo co nejméně.

Text a foto: RB

Stojící zleva: Jindra Páč - neúnavný organizátor a nadšenec, muzikant rodem (otec Jan hrával bas) / Franta Straňák - velké díky za poctivý výkon druhého křídlováka / Slávek Botek - tuba, Novovešťan působící i v původní Rozmarýnce, bývalý čas, kdy byl k neuhánění / Zdeněk Zalubil - bývalý kapelník Novovešťanky, frontman dnešní kapely, který má pro muziku zásadní význam / Tonda Bartoš - bývalý křídlovák Rozmarýnky, dnes bubeník, veliký poctivec, muzikant srdcem, který bez muziky nemůže existovat / Jenda Galuška - věčně mladý, pořád stejný esklarinetista s vytříbenou technikou, mimořádně skromný, dnes amatérsky vyučující posledního klečícího Vaška Pěničku stejně jako svého času mně, za což mu budu do smrti vděčný, aj dlužný / Jarek Dominik Vídeňák - do rodné dědiny navrátil se trombonista, nadšenec chtějící hrát na všechno a furt / Josef Bachan - baskřídlovák mladší generace s dobrým sluchem / Já, Václav Hájek - upřímně vděčný za to, že mě Jindra Páč k hraní zavolá, velice si to užívám, hraji druhý bé klarinet (když chybí Jura Bartoněk kostelník, stoprocentní sluchač, tak hraji první bé)

Klečí zleva: Jenda Jurásek - tenorista z Ostrožské Nové Vsi s manželkou ze Lhoty rozenou Galuškovou / Vašek Pěnička - elév ze Lhoty, jak zmíněno, dechovkový repertoár cvičí na baskřídlovku pod vedením Jendy Galušky

„Díky Bohu, mužský sbor žije!“

Když už jsme v Ostrožské Lhotě, přidejme k článku o muzice ještě jednu zprávu, tentokrát tu lepší a optimističtější – týká se mužského sboru. Když jsem se Václava Hájka na sbor zeptal, napsal mi mimo jiné toto.

Sbor žije! Schází se pravidelně každý týden v konsolidované sestavě, samozřejmě kvůli pracovním i jiným povinnostem ne kompletní, ale vždy provozuschopný. Už dnes kdosi spočítal, že je to pět roků od oslavy našeho desetiletého výročí. Letí to jak hrůza. Aby sa to dařilo, byla u toho pohoda a eště aj chuť si zazpívat, mosí držat partija pohromadě. Zatím sa to daří, co je třeba říct, sa řekne, a když sa někdo chce napučiť, dobře mu tak. Stejně to žádný z nás dlouho nevydrží. A zas doleze, když je sranda a aj písničky sa zpívajú víc veselé, aj všelijaké cimbálové. Motivy pro všelijaké vzpomínané lopotění jsou různé. Udržování tradice, partija, možnost vydíť sa z baráku na pivo nebo vyčistit hlavu. Na nic se nehrát, možnost být takový, jaký kdo je, zazpívat, jak mu zobák narůstí. Pravda aj ten zpěv nekdy tak vypadá, ale zato si to většinou pěkně užíváme. Ale snažíme sa.“

Bouře mezi myslivci

V Ostrožské Lhotě a Blatnici pod Svatým Antonínkem nebylo v minulých týdnech diskutovanější téma mezi lidmi než téma myslivosti. V obou vesnicích totiž nastaly největší změny za poslední desítky let, které mezi myslivci – ještě nedávno přáteli – vyvolaly nebývalé rozpory.

Co se stalo?

Právě v minulých týdnech skončil desetiletý pronájem honebních společenství mysliveckým sdružením v obou místech. Členové dlouholetých mysliveckých sdružení, v Blatnici MS Roháč a ve Lhotě MS Ostrožská Lhota, očekávali, že letos jim vedení honebních společenství pronajme honitby na dalších deset let jako v minulosti. Stalo se však něco zcela jiného, což mnohé myslivce velmi rozčílilo.

Zástupce blatnického honebního společenství (a zároveň myslivce) Dušan Soviš totiž získal od mnoha Blatničanů plnou moc zastupovat je na valné hromadě, podobně jako v Ostrožské Lhotě získal od lidí plné moci zástupce honebního společenství (a zároveň myslivce) Stanislav Žajdlík. Většina myslivců i někteří Blatničané a Lhotané přitom tvrdí, že plné moci poskytovali s přesvědčením, že honitby získají do pronájmu tradiční myslivecká sdružení.

Co se však stalo? Jak Dušan Soviš, tak Stanislav Žajdlík stáli u zrodu nových nových mysliveckých sdružení, která od honebních společenství honitby získaly do pronájmu. V Blatnici je má tak v desetiletém pronájmu nový Spolek Antonínek, v Ostrožské Lhotě nová společnost Žlab. Představitelé těchto spolků tvrdí, že postupovali zcela podle zákona, řada myslivců ve Lhotě a v Blatnici se však zlobí a považuje především způsob získání plných mocí od občanů za neférový. Ve Lhotě tak řada myslivců v této chvíli s myslivostí skončila, v Blatnici nakonec většina myslivců přešla raději do nového spolku, aby se mohla myslivosti věnovat dál.

Jaký vliv budou mít tyto změny na podobu myslivosti v obou obcích, není zatím jasné. Už teď je ale nepochybné, že tyto změny přinesly do vztahů mezi lidmi tak hluboké rány, které se možná nikdy nepodaří „vyléčit“.

RB

Fotka z nedávné doby ze Lhoty, kdy spory mezi myslivci se zdály v nedohlednu FOTO: Dušan Dufka

Blatnický mediální „hit“ – vypálený Smíchov

Podívali jsme se, jak Blatničané uklízeli kousek za vesnici

To byla tedy „mediální smrt“! Pokud bychom se podívali na to, o čem z našeho regionu nejvíce psali novináři v letošním roce, myslím, že by to vyhrálo následující téma: snaha Blatničanů, připomenout dávnou existenci vypálené osady Smíchov nedaleko od Blatnice. Právě o této snaze a následném „úklidu“ tohoto místa vyšlo hned několik článků. Možná jste i některé četli. Co k nim přidat?

Přišel jsem na Smíchov v den brigády ve chvíli, kdy už končila. Všechno bylo pěkně uklizeno, změt stromků pořezána a spálena, kruž u studánky nová, na jednom ze stromů připevněný obrázek Panny Marie i cedulka, informující o tom, že tady kdysi stála osada. „Vitajte na Smíchově.“

Dal jsem se do řeči s paní Annou Křivákovou, abych se dozvěděl, jak vlastně celý tento nápad začal. „Vše začalo loni na setkání sedmdesátníků. Říkala jsem, jak tam chodím na procházky a jak je toto místo zaneřáděné. A spolužák Vašek Kuřina odpovídal, že by šlo stromy vyřezat a udělat

pořádek. Já jsem řekla, že se o tom pobavíme s ženskýma v našem pěveckém sboru, on sem na Smíchov mezitím zašel a začal už pracovat. Já jsem se obrátila na Tondu Hanáka s tím, že samy ženské by tam moc neudělaly, a on už se toho ujal a vše výborně zorganizoval,“ vyprávěla. Její slova ovšem bral vítr, takové bylo v den brigády, předposlední březnovou sobotu, počasí.

Paní Křiváková měla z přístupu Blatničanů velkou radost

Nutno dodat, že Blatničané se skutečně pochlopili, přišlo jich kolem třiceti a udělali velký kus práce. „Jsem velice mile překvapena,“ přiznávala paní Tetřalová a podobně spokojena mluvil například i starosta nebo zmiňovaný Antonín Hanák. „Perfektní, su maximálně spokojený. Hlavně děkujeme myslivcům, hasičům a uvědomělým občanům, kteří přišli a pomohli v rámci svých možností. Toto místo si to zasloužilo,“ říkal starosta..

Když jsem se tak procházel pod Antonínkem, říkal jsem si, jak je v těchto místech krajina zajímavá a krásná. Ne nadarmo už naši předci před několika staletími bývali z těchto míst nadšeni. Protože máme před sebou nejteplejší měsíce, následující rada je snadná: vzhůru na procházky.

Text a foto: RB

„Já su ten chlapec z Huku“

Jen si představte hluckou starodávnou tvrz, jeden z jarních večerů, uvnitř sedí místní senioři a na pódiu jim zpívá Cyril Šimčík, vítěz soutěže o Seniorského slavíka.

„Nikdy se nevrátí, pohádka mládí, ze všech pohádek ta nejhezčí. Nikdy se nevrátí, marné volání, jednou se s námi přec rozloučí. Proč osud dává tak málo lásky nám, proč všechno zůstane jen vzpomínkám...“

Společně s panem Šimčíkem zpívá také celý sál a já přemýšlím nad tím, kolik prozpíváných večerů a nocí vlastně hlucká tvrz zažila poté, co se ji podařilo v druhé polovině minulého století zachránit od takřka jisté pohromy a likvidace.

Cyril Šimčík sice bydlí od roku 1948 mimo Hluk, přesto se ale dodnes do rodného městečka velmi rád vrací

Nevím to, ani netuším, ale chci tady zaznamenat třeba zrovna tento vzpomínaný seniorský večer, protože se mi zdá, že každá další generace si nedovede představit, jak žili lidé, kteří tady byli před ní. Vždyť i já, když se snažím představit si třeba třicet či čtyřicet let

staré obrázky z dění na tvrzi, marně hledám popis takového dění i povídání o lidech, kteří je tvořili.

I proto sem dávám následující řádky s úryvkem písničky, aby tato seniorská setkání nezapadla úplně v historii a dokázali si je představit i třeba pravnuci a další potomci těch, kteří se na tvrzi veselili. Věřte tedy, že také na počátku nového tisíciletí bývalo na tvrzi veselo, lidé tady zpívali, tančili a přáli si všechno dobré - no, a občas se i „poškádlili“. Jen považte, že takových seniorských setkání bylo už 64! Šedesát čtyři podvečerů, večerů a někdy i nocí, desítky a desítky připravených programů, takové množství písniček a slov, že by je už nebylo možné ani spočítat.

Jediné, na co se těším

Zkuste si třeba představit zrovna pana Šimčíka, sedmaosmdesátiletého Hlučana, který od roku 1948 žije daleko od Hluku, ale přesto se sem alespoň jednou za rok vrací. „Mám strašné problémy se zádama, byl jsem tak špatný, že jsem nechtěl ani dojet. Pak jsem si řekl, že pojedu. Je to skutečně to jediné, na co se těším,“ vysvětloval mi a hned se zpěvem dodal:

„Rodný můj kraj, je pro mě najdražší a mému srdci najsladší. Já rád ho mám, já rád ho mám.“ A když už se loučíme, ještě mi za-

Díky hlukým seniorům znělo na tvrzi hned několik heligonek, senioři totiž připravili velmi zajímavý program se vzpomínkou na hudebního skladatele Josefa Stelibského a harmonikáře Františka Poupěteho a Františka Bahníka.

notuje s úsměvem. „Kukačka z Huku, volala kuku, já su ten chlapec z Huku.“

Loučím se s panem Šimčíkem, ale stejně bych vám mohl povídat o dalších seniorech, které na tvrzi potkávám, stejně jako o jednotlivých večerech.

Jejich začátky jsou podobné. Nejdříve zní tvrzí známá domácí písnička „Na téj hluckém věži...“, potom se ujme slova pan Konečný a připomene, kdo slaví svátek či narozeniny, následně paní Šuránková uvede samotný program a přidá několik milých slov. „Dobrý večer, milí kamarádi, přátelé, tak, už jsme tady zase, zimu jsme s pomocí Boží jakž takž přežili a už nám klepe na dveře jaro. To je naša veliká radost, pravda?“ ptá se a všichni jsme rádi, že jsme se zase po měsíci takto setkali.

Text a foto: RB

„Mrazivý“ košť slivovice

V den tohoto koštu slivovice bylo takové počasí, že snad nikdo nevycházel ani z domu. Ač byl poslední březnový den, velikonoční svátek, všude bylo plno sněhu a další padal, dokonce se nedalo jezdit ani auty. Z domu tedy skoro nikdo nevycházel, až na jednu výjimku – na účastníky hluckého koštu. Ty si udělali druhý domov právě na tvrzi, takže sál byl úplně plný a evidentně se nikomu do té podivné jarní zimy nechtělo. „S návštěvností jsme velmi spokojeni,“ pochvaloval si Jan Hájek, vedoucí mužského sboru, který tuto akci pravidelně pořádá. Každý z návštěvníků se opravdu mohl cítit jako doma, o pohostinnost se starali jak členové sboru, tak hlučtí folkloristé. Pokud vás zajímají vítězové, první místo zůstalo doma. Šampionem byl vyhlášený František Dufka z domu č. 730, druhé místo si vezl do sousední Ostrožské Lhoty Zdeněk Křivák a třetí byl Václav Popelka z Prahy. No, to by mě zajímalo, kde ty pražské trnky rostly, předpokládám, že u nás na Slovácku. Hlucky sbor vyhlásil i majitele nejlepší meruňkovice, byl jím Hlučan Michal Kotačka z čísla 1429, nejlepší hruškovici měl František Sedláček – Kunovjan. Nakonec ještě jedna důležitá informace: vzorků se sešlo celkem 411, z toho bylo 332 vzorků slivovice a 79 vzorků ostatních pálenek. To jsou pěkná čísla, kolik z toho se ale vypilo, nevím.

Muži z hluckého sboru se právě o něčem radí

Text a foto: RB

Cesta za Antonínem Pomykalem

Vzpomínka na jednoho zajímavého Kuželovjána

Jel jsem do Kuželova za Antonínem Pomykalem, i když jsem věděl, že ho v této horňácké obci nepotkám, ani s ním už nebudu moci mluvit. Přesto jsem tušil, že tam přece bude určitě nějakým způsobem přítomný, a nijak jsem se v tom nemýlil.

Dcera pana Pomykala, k prakiádě ji přivedl právě její otec

Jel jsem tedy do Kuželova, abych vám o něm tady mohl napsat, protože právě tam se konal další ročník prakiády, na kterou se sjeli závodníci z řady koutů naší vlasti. „Bude to poslední ročník, který pořádáme jako vzpomínku na Tondu,“ volal mi jeden z organizátorů Marek Strachota ve chvíli, kdy jsem toho ještě o panu Pomykalovi moc nevěděl. Tedy kromě toho, že loni skončil na tomto turnaji doma na druhém místě a těšil se na další ročník – bylo to přesně před rokem. Nikdo netušil, že tři dny po tomto závodě tragicky zahyne v lese při kácení stromů.

Když jsem tedy přijel do Kuželova na samotný turnaj, hned u vchodu jsem si všiml parte s fotkou pana Pomykala. A nedaleko od něj bylo také několik nástěnek s fotkami z minulých ročníků – ani na nich pan Pomykal nechyběl. Prohlížel jsem si fotky, povídal s jeho blízkými i přáteli, pozoroval onen netypický sportovní závod a při odjezdu jsem už tušil, jaké řádky sem do časopisu o panu Pomykalovi napíši.

Rád bych tady napsal, že pan Antonín Pomykal byl borec, který byl známý daleko za hranicemi Horňácka. I kdyby ale známý nebyl, i tak prožil zajímavý život. Jeho nejvíce pozoruhodná část začala ve chvíli, kdy se rozhodl zajet podívat na jeden závod v prakiádě. „Jel se tam opravdu jen podívat, a když jsem mu odpoledne volala, jakože se ještě nevrací, on mi řekl, že zkusil závodit,“ povídal mi jeho paní. Pan Pomykal tehdy skončil jako nováček zcela překvapivě na výborném 4. místě.

Od té chvíle vzal své sportování v této disciplíně tak vážně, že díky své ohromné pili a také zručnosti začal vozit jeden úspěch za druhým, až se probojoval mezi absolutní špičku, kdy si přivezl několik desítek pohárů. Však také jeden ze závodníků mi v Kuželově řekl. „Když Toník někam přijel, tušili jsme, že

Antonín Pomykal na archivním snímku po úspěchu v prakiádě

jsme bez šance. Tím, jak se ale neustále zlepšoval, nutil nepřímo i nás, abychom na svých výkonech pracovali.“

Možná se někteří nad tou soutěží ve střelbě prakem pousmějete, ale věřte, ke smíchu není důvod. Být v takovém sportu není vůbec jednoduché, představte si, že musíte s malou kuličkou trefit na několik metrů malý terčík. Třeba se vám to povede dvakrát po sobě, možná i třikrát, pětikrát. Pan Pomykal se ale dokázal trefit třeba i třicetkrát za sebou. Skutečně, třicetkrát. Byl skvělý, vynikající. A k tomu všemu samozřejmě chodil do práce, staral se o rodinu a věnoval se různým dalším aktivitám.

Kdo vyhrál kuželovský turnaj tentokrát, nevím a myslím, že to není ani tak důležité. Mnohem důležitější je, že řada závodníků přijela takto uctít památku pana Pomykala. A moc mě potěšilo, když mi nakonec pan Strachota za organizátory řekl. „Rozhodli jsme se, že s turnajem neskončíme, ale uspořádáme ho také za rok.“

Antonín Pomykal by měl jistě z takového rozhodnutí radost. **Text a foto: RB**

„Přijedte k nám,“ volal pan Strachota

Pro náš časopis je vždy důležité, když najdeme v jednotlivých obcích a městech lidi, kteří nás informují o místním dění. V poslední době jsme získali takového „spojence“ v Marku Strachotovi z Kuželova. Pan Strachota je šéfem místní kulturní komise, a jak jsme se na místě přesvědčili, snaží se společně s dalšími Kuželovjany vnést do dění v této obci více života.

Tady na fotce jsme jej zachytili ve chvíli, kdy v Kuželově začala výstava na velikonoční téma a pan Strachota ukázal jednu z krásných prací, které byly na výstavě k vidění. Jde o muzikanty ze šustí, které nádherným způsobem vytvořila paní Kočišová ze Vnorov - podobně pěkných věcí bylo na výstavě víc, včetně velikonočních vajíček. Celá výstava navíc začala vydařeným vystoupením dívek z Krahulíčku. Už se těšíme na další akci, kterou Kuželovjané připraví.

Text a foto: RB

Pozor na ostrožskou „smršť“: zámek se otvírá turistům!

Zájemce čekají kulturní akce a 3 prohlídkové trasy: galerie, podzemí a věž

Sen o uherskoostrožském zámku, který bude od podzemí až po věž otevřen místním i turistům, už nebude jen snem. Letošní červen se stane měsícem, kdy se lidé budou moci seznámit se zámek díky třem prohlídkovým trasám. Ať jste tedy Ostrožané nebo přespolní, zbystřete nyní pozornost, protože Ostroh čekají skutečně zajímavé události.

Tou první budou populární Bylinkové dny, které proběhnou od 3. do 9. června. Dne 4. června přitom bude mít v zámecké galerii od 17. hodin vernisáž známý malíř a grafik Zdeněk Hajný - jeho plátna můžou lidé vidět do 18. srpna. O týden později bude otevřena do konce září expozice panenek a dalších hraček ze sbírky paní Chmelařové z Polešovic. Zpět ještě k červnu: ve středu 5. 6. bude mít od 19.30 hod. autorské čtení autorka bestselleru Žitkovské bohyně Kateřina Tučková, v pátek 7. června začne ve 20. hodin na nádvoří zámku koncert bubenické skupiny Jumping Drums.

Hlavním dnem ovšem bude sobota 8. června. „V tento den slavnostně otevřeme zámecké podzemí, bude v něm nainstalována expozice Křišťálová jeskyně aneb vchod do jiných dimenzí,“ sdělila šéfka odboru kultury Andrea Helmichová, která upozornila, že výtvarnou realizaci má na starosti Jan Štěpánek, jeden z našich nejlepších scénogra-

fů. V rámci expozice bude v tomto roce umístěno v podzemí i slavné Srdce pro Václava Havla – plastika vzniklá ze svíček přinášených v prosinci 2011 na pietní místa v mnoha městech České republiky.

Slavnostní otevření „jeskyně“ bude doprovázet výborný program na nádvoří zámku: zazpívá například sbor Svatého Pluka, zahraje orchestr BMV či cimbálová muzika Šefranica.

O týden později bude na zámku zpřístupněna další prohlídková trasa: historické jádro zámku + věž. Na ní zájemci uvidí nejstarší místnost z bývalého ostrožského hradu s unikátními archeologickými nálezy i výstavní prostory věnované Zdeňku Galuškoví k jeho 100. výročí narození. Celá prohlídka bude zakončena v nejvyšším patře zámecké věže, kde je nejen krásný výhled do okolí skrze prosklené ciferníky hodin, ale návštěvníci si budou moci prohlédnout prosklenou skříň s fungujícím hodinovým strojem.

Takový pohled se naskytne návštěvníkům z věže - přes prosklené hodiny se můžou podívat z výšky například na bývalý pivovar, krásné okolí, nebo i zahradu Ostrožanů

Všechny tři prohlídkové trasy – zámecká galerie, zámecké podzemí a zámecká věž, budou přístupné od úterý do neděle od 10.00 do 17.00 hodin. Vstupenky si můžou návštěvníci zakoupit v Infocentru v Přízámčí. Už se tedy těšme, co všechno uvidíme a zažijeme!

Text a foto: RB

Bude se dít něco také s bývalým pivovarem?

Když jsem se dozvěděl o plánech na větší otevření zámku, hned mě napadla následující otázka: a co sousedící areál bývalého pivovaru podnikatele Josefa Konečného, začne se dít něco i s ním? Poptal jsem se a tady vám předkládám několik čerstvých informací.

Z veřejných zdrojů vyplývá, že stavební úřad Městského úřadu v Uherském Ostrohu se na přelomu roku zabýval územním řízením „Rekonverze pivovaru Uherský Ostroh“, podle kterého by se z areálu pivovaru stalo – jednoduše řečeno – vývojové pracoviště firmy pana Konečného. Co by tady mělo konkrétně vzniknout? Základem by měl být provoz, zabývající se „vývojem, konstrukcí, kompletací a výrobou automatizačních linek, transportních linek a montážních linek“

– alespoň tak zní dokumenty pro územní řízení. Kromě nich mají být v areálu byty, jídelna a parkoviště pro 65 aut. Celková investice kolem 80 milionů korun.

Podle informací z důvěryhodných zdrojů stojí vše nyní na stanovisku památkářů z Uherského Hradiště. Podnikatel Konečný by chtěl totiž zbourat jednu z budov v areálu (ta, která sousedí se zámekem a vede podél silnice), což se však památkářům nelíbí. Nyní tedy probíhají jednání, jak by se měl celý areál upravit.

„Bylo by výborné, kdyby mohl pan Konečný své plány uskutečnit. Je to jedinečná možnost dát celému areálu nějakou pěknou podobu, z čehož by mělo prospěch i město. Navíc, kdoví jestli by se ještě někdy naskyt-

la možnost pro rekonstrukci,“ sdělil jeden z představitelů radnice v Uherském Ostrohu.

Zatím se ale nezdá, že by v areálu mělo být něco, co by připomínalo zdejší úctyhodnou pivařskou tradici, turisté se tak zřejmě nadále budou marně pít po expozici sladovnictví, která tady v minulosti na malém prostoru byla. V pivovaru už také není nic z dřívějšího vybavení, vše zmizelo. Kde a za jakých okolností, není úplně jasné.

„Byl bych nerad, kdyby si lidé mysleli, že jsem pivovar zlikvidoval nebo zdevastoval. Skutečnost je taková, že když jsem objekt odkoupil, bylo jeho zařízení již zcela rozmontováno a odvezeno,“ tvrdil v minulosti Josef Konečný.

RB

Viděli jste už kamennou svatbu? Tady je

Jak to jen ti naši předci dělali, že byli spolu tak dlouho

Páni! 65 let spolu! Dovedete si to představit?! Jeden, dva, tři, deset, patnáct, dvacet, třicet, padesát, padesát pět, šedesát, šedesát pět! Tak dlouhé manželství, tolik let pospolu! Manželé Juráskovi z Ostrožské Nové Vsi to dokázali? Věřte tomu, byl jsem u toho, viděl jsem to na vlastní oči a kousek jsem zachytil také na video.

Jen si to představ, dnešní člověče, zvyklý na rozvody po několika málo letech, někdy i měsících. Můžeš tomu porozumět? Možná mě

a nepotřebnému, určitě mi řekneš, že dnes máme svět jiný, modernější, lepší, možná přidáš také větu o tom, že dřív nic jiného lidem nezbývalo, i když třeba v manželství trpěli.

Možná máš v něčem z toho pravdu, ale tak snadno se nenechám odbýt. Pozoroval jsem manžele Juráskovy, povídal si s paní i jejich příbuznými, leccos jsem slyšel a musím tě, milý současníku, upozornit: manželé Juráskovi jsou i po 65 letech spolu šťastní, mají se rádi a žijí v lásce k sobě samým i svým dětem.

Pokud se mě ptáš, jak je to možné, že to dokázali, jak je možné, že naši předci dokázali být často tak dlouho spolu, nebudu ti odpovídat já, ale budu ti tlumočit slova, která mi řekla paní Jurásková. „Nejdůležitější ze všeho je tolerance,“ říkala mi a hned vzápětí dodávala, že stejně důležitá byla víra, v které manželé žijí, a jsou rádi, že v ní vychovali i své dvě děti.

Trošku neslušně jsem se zeptal šestaosmdesátileté paní Juráskové, zda třeba někdy alespoň slovem zmínili slovo rozvod, její odpověď ovšem byla rychlá a rázná. „To slovo u nás nepadlo. Nikdy, ani jednou!“ odpověděla, a než začal na novoveské radnici slavnostní obřad, prozradila mi ještě pár informací.

Svého manžela, který má dnes dvaadvadesát roků, poznala samozřejmě jako mladička s tím, že to byla láska na první pohled. Do konce mi i přesně řekla uličku v Ostrožské Nové Vsi, kde se potkali.

A proč si padli do oka zrovna oni dva? „Byla sem mladá, nápadníků sem měla dost, tož, ale byli sme si souzeni. Mně se zalíbil, protože to byl veliký tanečník, tehdy to hrálo velikú roli,“ vysvětlovala. Dnes už její manžel pochopitelně netančí a navíc špatně slyší. Pořád je to ale velmi milý člověk, což bylo vidět také na jeho srdečném chování a bezprostřednosti. „Pořád ho mám ráda, i když mě někdy dožere,“ dodávala s úsměvem.

Takové bylo tedy, milý současníku, mé setkání se „starým“ světem. Takovým světem, ve kterém dokázali žít lidé spolu, obětovat mnohé pro své děti a zvládat spoustu těžkých situací, které jim život postavil do cesty. Manželé Juráskovi například celý život tvrdě dělali v zemědělství a nikdo jim nikdy nic zadarmo nedal.

Takový tedy býval ten svět, který už odchází. Co nám a hlavně našim potomkům přinese současný a budoucí svět, se bojím domyslet.

Text a foto: RB

Manželé Juráskovi právě odchází ze slavnosti na novoveské radnici, kde oslavili 65 let společného života

odbudeš poznámkou, že tolik let manželství prostě patřilo k dřívějšímu světu, starému

Dvojí radost v novoveské škole

Do novoveské školy jsem v minulých týdnech jel dvakrát a pokaždé jsem odtud odjížděl s velkou radostí. Poprvé to bylo kvůli tomu, že vedení školy se rozhodlo vytvořit v jedné části školy výstavní galerii, podruhé proto, abych se podíval na spolupráci novoveské školy s přátelenou školou z Drážďan, odkud přijeli její žáci. Pro děti obou zemí, které se setkaly v rámci projektu Česko-německého diskusního fóra, to byla jistě ohromná zkušenost, vždyť zahraniční děti byly navíc ubytovány v domácnostech, takže šance na vzájemné poznávání byly ještě větší. Je skvělé, že se v novoveské škole pouštějí do podobných projektů, jistě to dá místním dětem mnoho dobrého do budoucnosti, navíc se mi zdálo, že si minimálně někteří vedou v němčině velmi slušně – mimochodem, později jsem se dočetl, že některé místní žákyně si vedly velmi dobře i v okresní soutěži německého jazyka. S předcházející zprávou souvisí i otevírání improvizované školní galerie. Je to výborný nápad, který by mohl napomoci tomu, aby děti získávaly další vztah ke svému rodnému kraji i výtvarnému umění. Ne vždy musí vystavovaným dílům rozumět, občas se i může stát, že nad nimi budou kroutit hlavou, pokud jim ale kantoři pomůžou, aby práci jednotlivých autorů více poznávali, jistě jim to dá do života opět mnoho dobrého. V Ostrožské Nové Vsi navíc začali výstavou Miška Evena, nesmírně zajímavého chlapíka, rodáka z Bretaně, který se rozhodl žít na Slovácku. Přál bych vám slyšet, jak hezky o našem Slovácku povídal, když jsem se s ním dal do řeči. Snad tady bude šťastný co nejdéle.

Známý Bretanec Myško Eveno na vernisáži své výstavy v novoveské škole

Text a foto: RB

Netypický policista v Ostrohu

Poslední březnovou sobotu zažili kynologové z Uherského Ostrohu mimořádnou událost. Do svého areálu se jim podařilo dostat absolutní českou špičku, mistra světa v družstvech a vicemistra světa v jednotlivcích z italského Turína Martina Pejšu.

Nabitá klubovna místními, a dokonce slovenskými kynology poslouchala s velkým zájmem rady a ukázky jednoho z nejzkušnějších mužů v tomto odvětví v republice. „Naposled jsem tady byl snad před deseti lety, ale mám na Slovácku kamarády, dlouho jsem podobnou akci sliboval, letos to konečně vyšlo,“ povídal Pejša, který přijel bez svého psa. „Nechtěl jsem ho tahat přes celou republiku a nechat ho v té zimě celý den zavřeného v autě, uděláme fotku s nějakým místním,“ vysvětloval s úsměvem jihočeský policista. Jedním z mužů, který měl velký podíl na příjezdu uznávaného odborníka, byl hlavní výcvikář ostrožských kynologů Pavel Hejtmánek. „Známe se už více než dvacet let, celá akce byla domluvena už na podzim, jen jsme hledali vhodný termín. Pejša předvedl přesně to, co jsem očekával, mám z toho výborný pocit,“ prohlásil Hejtmánek. Psi, psi a zase psi. To je život Martina Pejši, pohltili mu doslova celý život. Na otázku, co dělá mimo chovu a výcviku vlčáků, se jenom usmál.

„Na nic jiného nezbyvá čas, celý můj život pohltili psi. Už jsem to někde říkal, že psi nejsou celým naším životem, ale díky nim je

Velký znalec psů Martin Pejša

náš život úplný. To rčení jsem samozřejmě nevymyslel já, ale velmi se mi líbí,“ přiznal čtyřicetiletý praporek, který má v zaměstnání na starosti čtyři služební psy a další chová doma. **Text a foto: Stanislav Dufka**

Zájem o Zumbu opadá – na Nové Lhotě ale cvičí!

Cvičenkyně Zumbu, horní řada zleva: Petra Pavlačková, Gabriela Kučerová, Iveta Kazíková, Markéta Holešová, Hana Pavlačková, dolní řada zleva: Klára Hýsková, Denisa Mikéšková
Foto: Martina Mikéšková

Nová Lhota je místem, kde se místní ženy scházejí na Zumbě pod vedením Gabriely Kučerové z Velké nad Veličkou. „Měla jsem hodiny ještě v Lipově a Hroznové Lhotě, ale chodilo málo lidí, tak jsem je musela zrušit,“ smutně hlásila sympatická instruktorka a důvod úpadku vysvětlovala takto. „Ještě před časem byla Zumba obrovský hit. Podle mého názoru od toho všichni čekali strašně rychlé výsledky, jenže když chodíte jedenkrát týdně, tak jsou výsledky vidět až po delší době. Je to jako v každém jiném sportu,“ dobře ví instruktorka.

Na Nové Lhotě se zatím Zumba drží, dokonce plánují i letní cvičení na místním hřišti. „Zájem je pořád, už není tak velký jako před rokem, ale chodí zhruba sedm až deset lidí, to je solidní. Věřím, že holky vydrží,“ přeje si na závěr Gabriela Kučerová. **Stanislav Dufka**

Vrátil se domů a pečuje o Ski areál Filipov

Když jsem se nedávno kochal pohledem na zasněženou krajinu Bílých Karpat v místech, kde je Ski areál Filipov, uviděl jsem na úbočí cestě postavu muže nesoucí nákup z nedaleké vesnice. Byl to správce areálu pan Oskar Resl, který se stará o tento areál společně s Lubošem Žákem, předsedou Sportovního klubu lyžování Veselí nad Moravou – ten areál provozuje.

Požádal jsem pana Resla o povídání a on mi prozradil, že je rodákem z Javorníka, kam se před šesti lety vrátil z Valašska. V zimní sezonu se starají s panem Žákem o udržování svahu, zasněžování, provoz vleků a vůbec o vše kolem. Když přijde léto, neznamená to, že by byli bez práce. Horní strana sjezdovky je totiž v chráněné krajinné oblasti. Tady se

Oskar Resl se před šesti lety vrátil do rodného Valašska

může sést tráva jen jednou v roce po odkvětu, to musí přísně dodržovat, neboť ochraňují si to hlídají. Práce je i na spodní části, sečení, sbírání kamení, odstraňování náletu dřevin. K tomu patří i údržba a opravy zasněžovacího systému, vleků a podobně. Peníze, které během sezony vydělají, tak investují do dalšího rozvoje areálu, čehož si jistě všimnou pravidelní návštěvníci.

Pan Resl si letošní sezonu v době našeho setkání pochvaloval a měl dvě přání: aby počasí vydrželo co nejdéle a hlavně se nikomu nestal žádný úraz. „Chvála bohu, že se letos žádný nestal,“ prohlásil a zaklepal na nejbližší strom u cesty. Totéž nejen za sebe, ale za všechny, kteří si tady jezdí zasportovat, jsem popřál pro každou další sezonu i já.

Text a foto: František Gajovský

O PROBLÉMECH HORŇÁCKA

Horňácko je na tom špatně. Co mu pomůže?

Ano, jistě, Horňácko je známé po celé republice, zdejší lidová kultura patří k tomu nejceněnějšímu v naší zemi, svou krásou se může pyšnit také naše horňácká příroda.

To všechno je pravda, jenže: co to všechno pomůže, když všichni cítíme, jak zároveň ekonomicky Horňácko chřadne, mnoho lidí je doma na sociální podpoře a mladí lidé odchází, protože mají jen minimální perspektivu, že by se tady mohli dočkat lepších časů. Co s tím?

Přemýšlím nad touto otázkou často, zatím naposledy v minulých dnech, kdy jsem se náhodou ocitl na místě, kde se sešla většina starostů Horňácka. Zrovna se bavili na toto téma a bylo vidět, že jinak přátelská a usměvavá atmosféra poněkud „zvážněla“. Sami starostové přiznávali, že se sice snaží dělat v rámci omezených možností maximum, přesto „procitnutí“ Horňácka nebude nijak jednoduché.

I proto jsem po odjezdu ze setkání sedl k počítači a na dálku oslovil Antonína Okénku, starostu Nové Lhoty a především nového předsedu Mikroregionu Horňácko.

Pane Okénko, co by teď ze všeho nejvíce Horňácko potřebovalo?

Nejdůležitější je samozřejmě vytváření nových pracovních příležitostí, ať už na Horňácku nebo v jeho nejbližším okolí. Je nutné zastavit odliv hlavně mladých lidí z této okrajové části regionu právě kvůli nedostatku pracovních míst. Horňácko by potřebovalo více podnikatelských aktivit v nejrůznějších oborech, kde by lidé mohli najít uplatnění. S tím souvisí i vhodná infrastruktura, tedy co nejlepší silnice, jako předpoklad dalšího rozvoje. Je nutné využít všechny dostupné prostředky pro podporu rozvoje regionu, ať už v malém rozsahu, jako je podpora drobných živnostníků či zemědělců, nebo ve velkém rozsahu, jako jsou kvalitní komunikace, služby, prostory pro podnikatelské aktivity atd.

Vezměme to od vrchu, tedy od starostů. Co by o ni mohli udělat pro zlepšení situace, kromě toho, že se každodenně věnují řadě obecních záležitostí?

Bylo by dobré sestavit si žebříček prioritních projektových záměrů, které by se měly na Horňácku v příštích letech uskutečnit. Tyto projekty by měly být výsledkem společné diskuse a připomínek nejen starostů obcí, ale i dalších významných osob působících v regionu - tedy zástupců velkých podniků, drobných podnikatelů, osob se zájmem o dění v regionu ve všech oblastech, tedy například i kultuře, turismu atd.

Doufejme, že se něco ve smyslu kulatého stolu brzy uskuteční. Zatím je ale Horňácko označováno za jedno ze tří ekonomicky a sociálně nejslabších území Jihomoravského kraje. Je to tak?

Ano, když vezmeme míru nezaměstnanosti, meziroční úbytek obyvatel a stárí populace. V rámci celorepublikové strategie rozvoje pro období 2014 - 2020 je proto Horňácko zařazeno mezi periferní oblasti, na které by se měla soustředit podpora státu v příštích letech. Záleží na nás, kteří žijeme na Horňácku, do jaké míry se nám podaří tuto podporu využít ve prospěch regionu. Určitě by byla na místě větší aktivita či flexibilita lidí, kteří by se snažili reagovat na současné požadavky pracovního trhu a kvalifikace a maximálně využít možností pro své uplatnění. Ať už se jedná o lidi v zaměstnaneckém poměru nebo aktéry v podnikatelské sféře. Situace ovšem není jednoduchá pouze na Horňácku, nýbrž téměř na celém Veselsku.

Co myslíte konkrétně zmínkou o větší flexibilitě místních lidí?

Jde o problém, který se netýká jen Horňácka. Jde o ochotu zaměstnanců doplnit si kvalifikaci a aktivně hledat možnosti uplatnění v nejbližším okolí. Na Horňácku je specifickým posledních desetiletí také to, že díky největšímu zaměstnavateli Kordárně má velké množství lidí obor vzdělání odpovídající požadavkům tohoto podniku, což je pochopitelné. Člověk má práci a navíc v místě

Horňácko vsadilo na mládí

Změnu ve vedení Mikroregionu Horňácko lze popsat také jako nástup mládí, nový šéf mikroregionu Antonín Okénka je totiž nejmladším starostou na Horňácku. Dalo by se říci, že patří k nové generaci těch Horňáků, kteří vystudovali vysokou školu a nakonec se rozhodli vrátit domů. Tady se snaží využít své jazykové i další znalosti a přinést kousek „světa“ do našeho regionu. Mohlo by se jim to podařit, protože mimo jiné jezdí za zkušenostmi do zahraničí a ví také lépe, jak získat peníze z různých fondů a dotací. Mimochodem i fotka, na které vlevo vidíte starostu Okénku, se týká mezinárodní spolupráce.

bydliště. Pokud ale dojde k propouštění, je uplatnění v okolí horší.

A pokud jde o podnikatele?

U podnikatelů, zejména těch menších, mám zase na mysli to, aby se snažili vyhledávat možnosti podpory a rozvoje. Např. v poslední výzvě pro podnikatele v rámci programu LEADER Místní akční skupiny Horňácko a Ostrožsko bylo podáno z Horňácka osm projektů a z Ostrožska téměř třicet projektů. I když byly z Horňácka podpořeny všechny projekty, budou se v případě úspěšné realizace čerpat necelé 2 mil. korun pro Horňácko a více než 4,5 mil. pro Ostrožsko. Je tedy naším úkolem poskytnout podnikatelům působícím v regionu maximum informací, aby se snažili nabízených možností co nejvíce využít.

Děkuji vám za názory, určitě budeme v našem časopise toto téma dál sledovat.

RB

„Je tu hromada nezaměstnaných“

S Radkem Spazierem o tíživé situaci Veličanů i manželčině daru

Páni, to je chlapisko, napadlo mě v první chvíli, když jsem uviděl Radka Spaziera z Velké nad Veličkou. Potkal jsem ho vůbec poprvé, k čemuž bych se asi jako novinář neměl přiznávat, protože tento muž patří k nejzajímavějším lidem na Horňácku – málokdo zná Veličany tak dobře jako on.

„Míval jsem závodní míry 196 centimetrů a 75 kilo, ale teď už je to naopak,“ vítal mě se smíchem. Během našeho povídání se rozesmál ještě několikrát a já viděl, že patří k té nevelké skupině spokojených lidí, s kterými se dobře povídá, protože se prostě dokáží na život dívat s humorem i radostí.

Jeho práce přitom není už takřka dvacet let nijak zvlášť humorná, osmnáct let se totiž věnoval sociálním problémům Veličanů, a i teď, kdy je dva roky místostarostou Velké, se těmto problémům dál věnuje. „Lidé jsou za mnou zvyklí stále chodit, nikoho neodmítám, takže vlastně teď mám dvě práce,“ vysvětluje a opět se usměje. Můžete mu ale věřit, když jsem šel za ním, hledal jsem ho původně v kanceláři místostarosty v patře radnice. On ale seděl v přízemí, právě tam, kde za ním lidé chodili a chodí kvůli svým sociálním potížím.

Někteří lidé žijí na sociálních dávkách rádi

Tíživá situace místních lidí byla také jedním z hlavních důvodů, proč jsem chtěl o Radku Spazierovi napsat. Mnozí, zejména přespolní, jsou totiž zvyklí vnímat Velkou jako folklorní „ráj“, kde má určitě hlavní slovo muzika a zpěv, jenže realita je zcela jiná a smutnější. Takřka každý pátý člověk je tady bez práce a na nějakou kulturu má chuť málokdo. Však také, když jsem se místostarosty zeptal, jaká je podle něj dnešní Velká, jeho slova byla následující: „Je tu hromada nezaměstnaných lidí, spousta lidí nemá práci a nic nenásvědčujeme tomu, že by ji měli někde získat.“

Po těchto slovech by detailně mohl povídat o jednotlivých lidech a rodinách, docela přesně ví, kolik lidí v které rodině sedí doma, kdo a kde si půjčil peníze, kdo s čím potřeb-

Věčně usměvavý místostarosta Radek Spazier

buje pomoc a komu už pomoci ani není. Mě zajímalo především jedno: kolik Veličanů z celého „balíku“ nezaměstnaných chce podle místostarosty pracovat?

„Řekl bych, že je to tak padesát na padesát, někteří lidé se skutečně snaží práci shánět a nechtějí být nezaměstnaní, zároveň jsou ale lidé, kteří jsou na sociálních dávkách rádi. Když si tak promítnu své klienty za těch téměř dvacet let, co se jim věnuji, tak je zajímavé, že jsou mezi nimi už děti rodičů, kteří dávno žijí na sociálních dávkách,“ uslyšel jsem odpověď.

Baví mě pomáhat lidem

K tomu, abych vám Radka Spaziera přiblížil ještě víc, musím vzpomenout téma, které je pro něj možná nejdůležitější – sport. On sám totiž sportoval léta na špičkové úrovni a dodnes trénuje děti ve Velké. Sportu se věnoval také jeho otec a věnují se mu i bratři.

„Máme sport v rodině, i když na mně to není vidět,“ směje se opět a připomíná, že závodil v dálce a trojskoku. „Ještě před dvěma lety jsem závodil druhou ligu za Hodonín. Víte, v jaké disciplíně?“ ptá se a úsměv mu hraje zase na tváři. Vzhledem k jeho proporcem už nešlo ani o dálku, ani o trojskok. „Házel jsem

kulou.“ Sportování u Spazierů je ale skutečně výjimečné, jeho bratr Ondřej je dokonce mistr republiky, další bráchrové hrají fotbal. Není tedy divu, že syn Radka Spaziera hrál fotbal za Kyjov a bude hrát za Velkou. Dcera Tereza dobře běhala a nyní se naplno věnuje aerobiku.

Když si s odstupem času vybavuji naše setkání, vzpomínám si, že tvář Radka Spaziera zvažněla jen jednou. Ve chvíli, kdy vzpomněl dar, který mu manželka dala ke čtyřicetinám.

„Darovala mně desetidenní zájezd na Letní olympijské hry v Londýně. Absolutně jsem to nečekal, bylo to velké překvapení. Dozvěděl jsem se to týden před olympiádou, jsem jí velmi vděčný,“ říká, a i kdyby tato slova nezazněla, stejně jeho vděčnost byla vidět ve tváři. „No, asi jí budu muset ještě něco do-datečně darovat k jejím narozeninám. Stejně mě vidí akorát večer, protože jsem stále v práci a k tomu ještě dělám správce domu s pečovatelskou službou.“

Loučili jsme se s tím, že se potkáme někdy v létě na stadionu, abychom ukázaly děti, které se ve Velké věnují atletice. Asi vás nepřekvapím, že při vši další práci se jim věnuje právě Radek Spazier. „Ale nestěžuji si, ve Velké jsem spokojený, práci dělám rád, pomáhat lidem mě baví.“

Text a foto: RB

„Poslední pokus to oživit“

Jak v Ostrožské Lhotě stavili po letech máj

Ani si nepamatuji, kdy naposledy jsem viděl tolik lidí v Ostrožské Lhotě s tak vyděšeným výrazem a zatajeným dechem jako v tom sobotním podvečeru letošní poslední dubnovou sobotu.

Všichni sledovali mladíka, který se držel ve výšce několika metrů kmene stromu, a vůbec to s ním nevypadalo dobře. Nohy i ruce, kterými obepínal ztuha kmen, se mu třásly a většina okolostojících si přála, aby slezl dolů. „Zděljajte ho!“ volali někteří, zatímco jiní si mysleli, že by měl mladík dokonat svůj úkol, s kterým na strom lezl – tedy oddělat lano a kramle, kterými bylo přiděláno.

Být v té chvíli na místě nějaký televizní štáb, nebo nedej Bože, kdyby mladík padal dolů, dovedu si představit, co by následovalo – další tradice na Slovácku by skončila, úředníci i politici by byli příliš vystrašení a mladým se do stavění už nechce. Copak takové ruční stavění máje – protože tento článek je o této slovácké tradici – splňuje všechny bezpečnostní, hygienické a všechny další normy dnešní doby? Copak nejsme dnes schopni technikou postavit takový strom za pár minut? Samozřejmě že jsme!

Tak nějak možná jednou i tato tradice skončí a nikdo nedokáže vrchnosti nebo mladým vysvětlit, jak velký smysl tato tradice má a jaká škoda by byla spáchána, kdyby postupovali, jak jsem to předestřel.

Jistě, stavění májky bylo spojeno s odvodem na vojnu vždy, rok co rok odvedenci májku postavili, však si na to dodnes pamatuji, málokterá událost v dědině mi zůstala v paměti tak, jako stavění máje. Měl jsem rád tento

den, ještě teď mi zní v uších tehdejší vyhrávání muziky, těšil jsem se, jak se celá dědina sejde a ti největší frajeři (v mých očích) se budou snažit dostat májku do vzduchu.

Zdálo se, že všechno toto je pryč, v Ostrožské Lhotě převzali tradici po odvedencích členové folklorního souboru, ale bylo jasné, že zvládnout tolik starostí, spojených se stavěním májky, bude pro ně příliš těžký úkol.

Nečekaná změna přišla letos, skupinka mladých Lhoťanů kolem Jakuba Hájky oznámila, že letos májku postaví. A co přislíbila, také splnila, poslední sobotní odpoledne v letošním dubnu jsem stál opět uprostřed dědiny, viděl kluky, jak táhnou ohromnou kládu a začínal věřit tomu, že dědina se opět sejde tak jako kdysi v minulosti.

Mladí se na to vykašlali

„Je to poslední pokus oživit tuto tradici,“ vysvětloval mi pětadvacetiletý Jakub, podle kterého jde o jakousi rukavici hozenou mladším ročníkům. „Mladí se na to v minulosti vykašlali, buď se chytanou, nebo ne. Jsem ale spíš pesimista, nevidím zájem, mladší tady nevidím,“ říkal Jakub, který s třicítkou dalších kluků posbírali po pětistovce a kmen až doprostřed obce z okolního lesa dovezli a nakonec také postavili.

Takto vezlo lhotské mládí letos v dubnu ke stavění máje, možná to bylo naposledy v historii této obce

Když mluvil, ještě nikdo ze Lhoťanů kolem nebyl, bál jsem se, že ona vesnická pospolitost je rozbita, že všichni sedí u televize, jsou na výletech, nebo ještě v poli a na zahradách, jenže s přibývajícím časem lidé přicházeli a nakonec jich bylo tolik jako kdysi v minulosti. Jen ti lidé se proměnili, mnozí z těch, které jsem si pamatoval z dětství, už tady nebyli a místo nich přicházeli jejich potomci, děti i vnuci, často měli podobné obličejové rysy a možná budou mít i podobné životy, ale věřil jsem tomu, že také oni se tady rádi sešli a sledovali všechno to napětí, uvolnění i radost, kterou je možné při stavění májky zažít.

Kdoví, co bude ve Lhotě s touto tradicí za rok, za pět let, nebo třeba za dvacet let. Moc bych přál ale této dědině, stejně jako všem ostatním, aby se o tuto tradici nepřipravili a dál v ní pokračovali. Ruční stavění máje má stále svůj velký smysl a věřím, že ho bude mít i kdykoliv v budoucnosti.

Text a foto: RB

Tím mužem byl pan Josef Pospíšek. Jak jsem se tak díval, díky obnovení této tradice se určitě už našlo několik žáků pana Pospíška – tak uvidíme, co bude za rok, kdy se v Hluku mimo jiné jede slavná Jízda králů!

Text a foto: RB

Máj postavili také Hlučané!

Tato fotka vznikla už po uzávěrce našeho časopisu v poslední den letošního dubna, v Hluku, kde také stavěli máj – a stejně jako v Ostrožské Lhotě i tady tuto tradici obnovovali! Jak jsem se na místě dozvěděl, v Hluku bývalo mnoho let zvykem, že máj stavělo hned několik skupinek kluků na různých místech v Hluku. Tato tradice ale skončila, a tak letos příznivci podobných tradic David Hájek (místostarosta) a Mirek Šuránek (podnikatel) oslovili kluky, kteří jeli v roce 2011 Jízdu králů. Devět z nich sdělilo, že rádi s postavením máje pomůžou, což také splnili. Nebyl to snadný úkol, když se ale ještě přidali například místní hasiči, podařilo se nakonec máj v Hluku postavit! Nesmím přitom zapomenout na muže, který celé to stavění šéfoval a jeho rady byly drahocenné.

Pohledy zpátky: Dětské tábory na Horňácku

Zběsilá doba plná falešných hrdinů prohánějících se zprávami všech televizních kanálů jakoby už přestávala lidi bavit. Začínají se obracet zpátky a hledat to, co dávno nechali za sebou. A ke svému překvapení zjišťují, že dovolenou s rodiči na Balatonu jen vyměnili za stokrát dražší destinaci na druhém konci světa. A že vzpomínky na dětství se neobejdou bez příhod z dětských táborů.

Horňácko se v minulosti mohlo chlubit dvěma vyhlášenými tábory stojícími jen pár kilometrů vzdušnou čarou od sebe. Zřizovateli obou dvou byly na katastrálním území obce Javorník dva podniky z Veselí nad Moravou – táboru ve Filipově údolí veleli odboráři Jihočeských trubkáren a tažírů přejmenovaných v sedmdesátých letech na Železářny, tábor v nejvýchodnějším cípu Horňácka nedaleko tehdejší osady U Sabotů provozovali veselší železničáři. Ani jedno z míst už dětem jako tábor neslouží. Bývalý Hozákův hotel, který byl základnou nejdříve stanového a později chatkového tábora, Železářny na počátku devadesátých let minulého století prodaly v dražbě podnikateli, jehož pochybný záměr zkrachoval. Zchátralou a vykradenou budovu pak na přelomu milénia zachránil projekt Marie Hráčkové, která

oblíbený cíl výletů povýšila o několik stupňů – na místě, kde stávaly chatky je dnes krytý bazén a místo už tábor dávno nepřipomíná. Na minulost tohoto místa ale ve Filipově údolí nezapomínají. Zdi chodeb zdobí staré fotografie z dětských táborů v šedesátých a sedmdesátých letech. Právě tady vznikly nápady, které jsou dnes běžnou součástí programu každého dětského tábora. Olympiáda, volba Miss tábor, táborová pouť, bivakování v přírodě. Jména hlavních vedoucích, kteří filipovské tábory proslavily tak, že o poukazy na třítydenní pobyt nebo o místo vedoucího či praktikanta se často i nevybíravě „soutěžilo“, jsou pamětníkům známa. Ne však veřejnosti

Prožité drama u mučednického kůlu se může v životě hodit. Člověka to zocelí. Tábory jsou na podobná dobrodružství přímo stvořené.
Foto: Vladimír Salčák

a proto si zaslouží je připomenout. Byli to Jaroslav Pavlica, Vladimír Salčák, Jaroslav Řičař a Břetislav Rychlík. Od poloviny šedesátých let do začátku osmdesátých let minulého století psali tito mužové nejslavnější táborové kroniky ve Filipově údolí. Mnohé z jejich nápadů časem přeskočily kopec Výzkum směrem ke Slovensku na železničářský tábor Polana, aby tam začaly žít svým vlastním životem v symbióze s již zaběhanými místními táborovými akcemi.

Pohár od Pánaboha pro pana Břetislava Rychlíka

Do dějin veselské házené se zlatým písmem zapsal i muž, jehož místo hned u soupeřovy lavičky zůstane už napořád prázdné. Nedávno totiž jeho syn Břeťa rozdal svým přátelům a známým smutnou zprávu: „Dokonáno jest! Dnes o čtvrté hodině odpoledne odešel v tichosti a pokoře na věčnost můj tata Břetislav Rychlík (8.4. 1927 - 15.4.2013) - Sokol, skaut, pétépák,... dobrý a čestný člověk. Ej, co byuo, už není, ej, co bude, už byuo, šak to umírání nemine žádného...“

a připojil tatínkovu fotografii z roku 1941, na které skáče do splavu na Horňácku ve Filipově údolí, kde za války se svým otcem převáděl na Slovensko vojáky prchající do zahraničního odboje (například generála Karla Klapálka).

Vloni v dubnu jsem s panem Břetislavem Rychlíkem natočil pro Národní házenkářský

Pan Břetislav Rychlík táboří s kluky z dětského tábora ve Filipově údolí nedaleko chaty Megovky. Foto: archiv Vladimíra Salčáka

archiv tříčtvrtěhodinový videodokument o jeho házenkářském životě. Házenou začal hrát jako kluk během světové války, byl spoluhráčem Milana Příhonského (s ním na kole podnikl cesty na Štrbské pleso nebo na Davis Cup se Švédskem v Praze), Františka Míčky nebo Lubomíra Bauera – tedy házenkářů, kteří v roce 1947 (kdy se v Československu hrála jen česká házená,

na kterou chodily ve Veselí na sokolovnu i dvoutisícové návštěvy) pro Veselí postup do 1. ligy. Hrál, trénoval dorost, byl funkcionářem a organizátorem házenkářských

i společenských akcí. Na zamilovaný Filipov jezdil jako vedoucí dětských táborů, které nesly nápadně skautský rukopis, což tehdejší veselští mocipáni nelibě nesli. V polovině sedmdesátých let byl vedoucím družstva žáků, které vybojovalo pro Veselí historicky první titul mistrů republiky v národní házené. Byla s ním sranda. Byl to opravdu skvělý, pozitivní a čestný člověk. Určitě už převzal Pohár od Pánaboha cennější než všechny poháry světa.

Z programu na házenkářské utkání Vladimír Salčák (NHA)

Foto: archiv Vladimíra Salčáka

Ten nádherný kousek světa je ukrytý nedaleko místa, které leží nedaleko slovenské železniční stanice Vrbovce, nedaleko osady U Sabotů, Javorníka u Sabotů, dnes se to místo jmenuje Šance. „Pro nás, kteří jsme tam přes dvacet let každé léto jezdili, je to ale Polana podle nedalekého kopce, pod kterým vede směrem na Myjavu Masarykův tunel, který býval za první republiky nejdelším tunelem v Evropě. Je to ještě Horňácko, ale i jsou to i slovenské Kopanice. Přímou tady se konaly i jakési první zmoklé Horňácké slavnosti. Muzikanti i diváci skončili mokří v Sabotově stodole. Mám na to svědky,“ dušuje se jeden z bývalých vedoucích, kteří se místě sešli o posledním dubnovém víkendu, aby se ujistili ve svém záměru bývalý tábor získat do své správy a začít tam znovu pořádat dětské tábory. Před osmi lety totiž České dráhy, jejichž je tábor majetkem, nechaly tři rodinné dřevěné chaty, čtrnáct malých chatek a budovu s jídelnou a další objekty zakonzervovat a to bylo vše. Před dvěma lety začalo vedení Českých drah konečně prodávat svůj nepotřebný majetek, ale rozhodnutí přišlo už dávno po dvanácté. V tu chvíli byl tábor vyrabován, budovy poničeny chuligány, všechno vybavení chat a jiných objektů odvezeno. Symbolicky sedmnáctého listopadu loňského roku se v nádražní hale

V roce 1967 stály čtyřmístné stany na místě dnešního srubu u hotelu Filipov.

Foto: Břetislav Rychlík

veselského nádraží sešla skupina lidí, jimž osud místa, kde prožívali letní měsíce, nebyl lhostejný a posléze založili Občanské sdružení Polana 2013. Podívejme se do jeho stanov. Cíle sdružení jsou: správa, provoz, údržba a zvelebování areálu letního dětského tábora Polana na k.ú. Javorník poblíž osady Šance (SR), pořádání letních dětských táborů, formování dětí a mladistvých po fyzické, psychologické i sociální stránce, tak aby se

kompensovaly negativní vlivy současné civilizace spojené s kulturním prožíváním času, vytváření podmínek pro aktivní a smysluplné trávení volného času dětí a mládeže, a to organizovaně i neorganizovaně, využívání areálu pro rekreační a turistické účely zejména pro školy a zájmové organizace a spolky ve Veselí nad Moravou, v Mikroregionu Ostrozsko a Horňácko a na Slovácku, pořádání kulturních a sportovních akcí, vybudování

Členskou základnu Občanského sdružení Polana 2013 tvoří bývalí vedoucí z dětských táborů na Polaně, dnes již dospělí děti, které tábory prožily a také jejich rodiče z celé republiky, železničáři z Veselí nad Moravou, herci Slováckého divadla Uherské Hradiště a další příznivci obnovení táborů. Foto: Ivan Vacke

turistického, kulturního a sportovního centra v pohraničí se Slovenskem.

Všechno se zdálo být na dobré cestě. Pracovní skupiny Občanského sdružení Polana 2013 se postupně vydávaly během zimy na místo tábora, aby zjistily, jaký je současný stav areálu. A výsledná zpráva byla zdrcující. Zástupci sdružení byli nuceni napsat prodejci – tedy Českým drahám dopis:

Žádáme o odprodej rekreačního zařízení v Javorníku nad Veličkou, které dříve sloužilo pro dětskou rekreaci. Nemovitosti se nacházejí v chráněné oblasti Bílých Karpat, v blízkosti státní hranice se Slovenskou republikou. Předmětem prodeje jsou dřevěné chatky, hlavní budova, budova kuchyně, venkovní sprchy a WC, sklad, vrátnice

a venkovní bazén s brouzdalištěm, včetně zastavěných pozemků a okolního souvisejícího pozemku. Nemovitosti nejsou již delší dobu využívány a udržovány.

Podle našich šetření je však opuštěný areál po sedmi letech zdevastován tak, že uvedený popis již neodpovídá skutečnému stavu – a každým dnem je rozkrádán více a více. Zcela je fyzicky zničen a rozkraden přívod elektřiny (stovky metrů ze Slovenska) a jeho rozvody po areálu – její nové vybudování se bude pohybovat ve statisícových částkách, nejbližší studna (bez vodovodu k areálu) je v soukromých rukách, navíc potůček, který okolo areálu protéká, byl v minulých letech úplně bez vody. Vykradeno nebo zničeno bylo i vybavení budov a budovy samé – rozbitá okna, ukradené okapy a rýny, vypáče-

né dveře a okna všech chat, chatek i dalších objektů, pomalované či znečištěné interiéry po sedmi letech bez hlídání a kontroly stavu. Přespávají tam bezdomovci. Ani po opravách není místo vhodné pro jakékoliv podnikání, využívat se dá (a i v jeho nejlepší formě před lety to tak bylo) jen v letních měsících pro dětské tábory s vysokou náročností na dovybavení, kdy z Vaší nabídky už téměř nic neplatí. Dřevěné chatky, hlavní budova, dřevěná budova kuchyně jsou jen dřevěnými stavbami, venkovní sprchy bez vody a bez plechových dveří – je to jen holá stavba dvou kabin bez čehokoliv, WC neexistuje, sklad má poničenou střechu, vrátnice – to je jen holá dřevěná chatka a venkovní bazén s brouzdalištěm bez přítoku vody a navíc neleží na pozemcích ČD. Na zastavěných pozemcích nemovitosti nejsou již delší dobu využívány a udržovány – jedná se právě jen o pozemky ležící v CHKO, kde není možné cokoliv pevnějšího budovat.

„Přesto má Občanské sdružení Polana 2013 o tuto lokalitu zájem, chce tam znovu provozovat dětské tábory v prostém tábornickém stylu. Sdružení je v tuto chvíli složené z asi stovky bývalých organizátorů táborů převážně z řad železničářů z Veselí nad Moravou, pro něž je „náš tábor“ srdeční záležitostí a chce na svou činnost navázat. Hodnota tohoto areálu je bez neexistujícího příslušenství - přípojky, ČOV, bazén, nulová a vyžádá si na jeho alespoň částečnou záchranu další statisícové až milionové investice z rodinných prostředků členů sdružení. Jsme přesvědčeni, že pro nikoho jiného tento zničený areál cenu nemá,“ problematiku ze slov hlavního organizátora záchran zdevastovaného tábora mezi táborníky známého pod přezdívkou Pedro, alespoň trochu optimismu. „Na začátku šedesátých let to byl ještě tábor putovní s poetickým názvem Beskyd. V roce 1975 se stal táborem stabilním a dostal neméně poetické jméno Polana. Na jeho výstavbě se podíleli pracovníci veselského depa, kteří tu každoročně odpracovali dva a půl tisíce brigádnických hodin,“ čte Pedro z táborové kroniky, kterou měl léta uschovanou. „To nás samozřejmě čeká také, ale udělat to musíme. Příští rok tu bude několik turnusů táborů jako dřív. Lidí vstupujících do Občanského sdružení Polana 2013 přibývá každým dnem a po přečtení vašeho článku věřím, že si na léta na Polaně vzpomenu další. Stačí nám napsat na polana2013@seznam.cz,“ věří v otočení kormidla táborového korábu plujícího do záhuby Pedro.

Jaroslav Junec

Osmá strana obnoveného táborového časopisu Listy z Polany.

V Zarazicích krajní dům

Vladimír Pavel Salčák

„Má nás Pán Bůh míšaných“, říkala moje maminka, čímž chtěla říci, že každý člověk je jiný. Nu a protože maminka, pan kapelník a zákonná manželka má vždycky pravdu, něco na tom asi bude.

Jistě tušíte, že na toto téma dnešní muzikantský fejeton (nebo pokus o něj) nebude a máte pravdu,... nebo možná i trochu bude. Slíbil jsem vám, že si budeme povídat o „lidových“ písničkách. Mezi ty „lidové“ patří i písnička V Zarazicích krajní dům. A tak pokud se chcete o jejím vzniku něco dovědět, čtěte dál. Ona to totiž ani náhodou není písnička lidová, jak si drtivá většina lidí myslí. Ta písnička má svoji historii.

Přiznám se, že pokud to moje poněkud jankovité srdéčko dovoluje, snažím se proti tomuto nešvaru bojovat. Razantně se přimlouvám za to, aby nežůstávali v anonymitě autoři písniček, které jsou hrávány našimi kapelami a které, nevím proč, hudební redaktoři nejen soukromých rádií, ale i redaktoři veřejnoprávních médií tak „lehce patkou zazdívají“. Inu, má nás Pán Bůh opravdu „míšaných“. Je přece naprosto nemyslitelné ignorovat fakt, že Monu Lisu namaloval Leonardo da Vinci. Kdo nevěděl ve škole, že Babičku napsala Božena Němcová a že Ameriku objevil Kolumbus, neměl nárok postoupit do vyššího ročníku a jednoduše a prostě propadl. Tak proč tomu není u písniček? Tento nešvar a neúcta k autorům mnozí moderátoři zlehčují tím, že důležité je hlavně to, že si písnička našla cestičku k posluchačům a že je v podstatě jedno, kdo ji napsal. Ať to byl Vinci, Němcová či Kolumbus, jen když se písnička líbí.

Jednou jsem byl na prestižním festivalu dechových hudeb. Byl „plný barák“, jak se říká stavu, kdy je hlediště plné. Festival byl oficiálně zahájen a jistě jsem nebyl sám, kdo očekával, že přijde moderátor, moderátorka či smíšená dvojice a uvede kapelu, která se chystá předvést své umění. Žel, nikdo se k moderování neměl a tak nezbylo tehdejšímu kapelníkovi Lanžhoťanky Luďovi Prajkovi odložit svůj „štěbenec“ a početnému obecenstvu oznámit že,... a to, co Luďa řekl, mně téměř vyrazilo dech. Proč? On totiž ohlásil, že skladbu, kterou se chystají zahrát napsali pan František Maňas na text paní Růženy Sypénové. Nebývá v těchto zeměpisných šířkách zvykem titulovat autory a pravdupovědic, nečiním tak ani já,

když mám možnost moderovat. Luďa tehdy u mě „zabodoval“.

Ale pojďte si se mnou raději udělat výlet do dnes už zaniklých Zarazic. Uprostřed této dnešní části města Veselí nad Moravou se pod rozložitými korunami borovic krčí ornamenty pomalovaný domeček. Je to ten slavný „krajní dům“. Cesta, která vedla v dávnější minulosti kolem domku k řece Moravě, tvořila jakousi hranici mezi dvěma sousedními farnostmi - znorovskou a veselskou. Domek to byl v té době opravdu krajní a jeho majiteli byli manželé Kampionovi, kteří měli dívčí-

Foto: Josef Tymonek

nu jak růžička. Husté zapletené vlasy do „lelíků“, jupečku plnou dívčí krásy, oči jak dvě trnečky na „duranciách“ v humně za domkem a nožky, co jí jak při práci, tak i při tanci jen kmitaly, to byly přednosti jejich dcerky Bětušky, která bývala v „krajním domě“. Není divu, že mnohým zarazickým chlapcům popletla hlavy. Mezi ty „nejpopletenější“ patřili chlapci Buchtovi. Bůhví, zda to bylo právo staršího Antoše, to už se dnes nikdo nedoví, ale skutečnost je taková, že Bětko dala přednost jemu před jeho mladším bratrem Martinem. A jak praví lidová moudrost: „Není kostelíčka bez kázáníčka“, Bětko najednou dala Antošovi „košem“. Kdoví proč? Dnes už to nikdo nerozsoudí. Mezi mladými lidmi to tak už od nepaměti chodí. Antoše se nemohl s rozchodem s krasavicí Bětkou smířit a jak se to v mnoha podobných případech stávalo, dal se naverbovat na veselském Lapači na vojnu. Pálenka, pivo, divoká muzika a viržinka od verbůřů měla změnit Antošův život.

Nepřítomnosti bratra Antoše využil Martin, a tak dlouho Bětce nadbíhal, až tato svolila, že spojí svůj život s jeho. Svatba se chystala zrovna v době, kdy se na louce v blízkosti domku Kampionových „ukvartýrovali“ císařští dragouni i s Antošem. Kolem „Rajčurně“, jak se dosud říká louce, kde dragouni cvičili, chodila Bětko „na sena“. Když zahlédla An-

toše, uvědomila si, že její srdce patří jemu a ne Martinovi. Jistě tušíte, co následovalo. Bětko vrátila Martinovi slovo. Nešťastnému chlapci pukalo srdce žalem a zhrzená láska jej natolik zaslepila, že jednou zrána, když jako vždycky bratr Antoš vyváděl z maštale svého koně k „execírušku“, vylezl na „hůru“ a s puškou v ruce na něj čekal. Když vycházel se svým koněm, zamířil na bratra flintu a stiskl spoušť. Až pak si uvědomil, co provedl. Praštil s flintou do sena a jako šílený utíkal z domu. Zastavil se až v tehdy uherské Skalici. V Uhrách platily jiné zákony a Martin to věděl. Tam na něj spravedlnost nemohla. Nedostala se za ním ani zpráva, že Antoš se z bratrovražedného útoku nakonec „vylízl“ a Bětušku Kampionovou si po propuštění z vojny přece jenom vzal.

Martin však prožíval muka a byť se mu u hospodáře, u kterého pracoval dařilo dobře, neměl klidu. Vysedával zamyšlený v humně a hleděl smutnými očima k rodným Zarazicím, kde zanechal rodiče a kamarády. Chybělo mu žabí kvákání od blízké Moravy, chyběly mu koncerty ptáčků z keřů kolem chalupy, ale hlavně mu chybělo pohlázení od milované Bětky. Celý život se mu zhroutil a nakonec ve Skalici i zemřel, aniž by o sobě podal nějakou zprávu. Předtím ale napsal písničku. A ne ledajakou. Ta se nakonec vrátila po letech do rodných a milovaných Zarazic a podala svědectví o nešťastné lásce selského synka Martina Buchty. Takže písnička nikoliv lidová. Napsal ji (a teď se mi chce, snad i právem napsat) pan Martin Buchta.

V Zarazicích krajní dům,
měl sem já tam galánečku. Bože můj!

Dyby ně ju chtěli dat, věděl bych ju,
ach můj Bože milovat.

Ve dně bych ju šanoval,
ale v noci, ach můj Bože, miloval.

Kdo ste viděl povězte,
mé srdénko zarmúcene potěšte.

Já sem viděl, já povím,
ona pleje na zahrádce rozmarýn.

Když rozmarýn vyplela,
tu švadrona dragúnů, za nů dojela.

Pojed' dívča, pod's nama,
budeme s a milovati do rána.

Utrhla tam dvě růže
a dala jich miláčkovi do lože.

Bude na nich libě spat,
on ně dojde zítra ráno děkovat.

ZT ACENÝ ST OJ

Martina Salčáková

Motto: *Když spousta lidí jedná podobným způsobem, vzniká u nich vždycky dojem, že jednají správně.*

V obývacím pokoji našeho malého bytu stojí na jedné z polic starý psací stroj. Už ani moje starší sestra si nepamatuje, že by kdy na té polici místo něj bylo něco jiného. Ten stroj byl zkrátka u nás doma ještě dřív, než jsme se narodily my dvě. Když jsme byly ještě malá škvřnata, s tím psacím strojem jsme si často hrávaly. Na školu, na poštu, na spisovatelky.... A já jsem si až teprve nedávno uvědomila, že ten stroj, se kterým jsem vlastně vyrostla, vůbec neznám...

Psal se rok 1971. Můj tatínek zrovna chodil na druhý stupeň základní školy, dědeček byl zaměstnaný ve veselských železárnách, babička měla mezi stánkem s novinami a tabákem a opravnou psacích strojů velkou květinovou síň. Pan Bílek, který opravoval psací stroje, pracoval s dědečkem v železárnách a přicházel opravovat rozbité psací stroje do svého krámků až po konci pracovní doby. Přes den je místo něj přebírala moje babička...

Moje i sestřiny kamarádky nám ten psací stroj vždycky záviděly. Proto jsme si často chodily hrát k nám. Ani nám nevadilo, že ještě neumíme číst a psát. Ani jedna z kláves rozhodně nezahálela. Když jsme ale trošku povyrostly a uměly se alespoň podepsat, začaly se pře o to, kdo bude vedoucí kanceláře. Jedině vedoucí totiž měl u svého stolu psací stroj. Když jsem se ptala maminky, co o tom našem psacím stroji ví, beze slova mi ukázala v rodinném archivu mezi našimi obrázky z dětství papíry popsané našimi jmény. Od horního okraje až ke spodnímu. Z obou stran...

Jednou, zrovna v pátek večer těsně před tím, než babička zamkla dveře od květinové síně, doběhl k opravě psacích strojů pán s ohromným ruksakem. Vytáhl z něj psací stroj a celý uříčený prosil babičku, ať ještě přijme jeho opravu. Odemkla tedy krámků se stroji a do knihy oprav zaznamenala zákaznickovy iniciály. Za týden si opravený psací stroj mohl ten pán s velkým batohem vyvezdnout. V úterý dopoledne do babiččiny květinové síně vešli dva „esenbáci“. Protože vedle v opravě psacích strojů nikdo nebyl, přišli se vyptávat příslušníci SNB babičky. Zjišťovali, kdo ty stroje opravuje, kdy je opravuje, kdo je přebírá a jestli by tam mohli nahlídnout. Na pultě viděli jeden neopravený psací stroj a zkoušeli na něm psát. Písmenko R vynechávalo...

Z jedné strany bylo na každém řádku vždy sedmkrát vedle sebe napsáno Kristýna a ze strany druhé stejným způsobem Martina. Těch archů má mamka založených sedmáct. To jsme... snad musely psávat i po nocích. Jediná muška, kterou ten psací stroj má a měl, je písmeno R. Erko je prostě rozbité. Někdy se alespoň slabounce otiskne, někdy vynechává úplně. My jsme tehdy se sestrou rodičům vyčítaly, že nám dali špatná jména. MaRtina a KRistýna...

Pak už se ti dva v uniformě taťkovy maminky zeptali jen, kdo ten stroj přinesl k opravě. To už si babička nepamatovala. Ještě prý ze stroje sejmuli otisky prstů a odešli. Pan Bílek měl tehdy příliš práce a do dalšího pátku rozbitý stroj opravit nestihl. V ten pátek si pro něj ale stejně nikdo nepřišel. Ani další pátek. Nikdy už si pro něj nikdo nepřišel. A na ten zapomenutý stroj se tam pod pultem prášilo několik dalších měsíců...

Náš tatínek Vladimír nás vždycky konejšil a soucitně nám přitakával, když jsme si stěžovaly, že erko nefunguje. Když jsem zjišťovala, jak se u nás doma ten psací stroj ocitl, ptala jsem se samozřejmě i jeho. Dozvěděla jsem se, že když chodil do základní školy na druhý stupeň, maminka mu domů přinesla psací stroj, na kterém se on učil psát. Na ten stroj nedá dopustit. Prý kvůli jeho příběhu. Doma se na něj sice už jen práší, ale my ten obraz naší rodiny budeme mít v obýváku navždy. Pro naši rodinu je to symbol svobody...

Na tom psacím stroji, jak se babička později dozvěděla, byly psány protistátní letáky. Kdyby to zpropadené erko nevynechávalo nebo kdyby ho pan Bílek opravil dříve, nikdo by to nejspíš ani nezjistil. Bylo jasné, že nikdo se o ten psací stroj již nepřihlásí. Babička ho tehdy vzala domů a jako dárek k narozeninám ho dala mému taťkovi. Byl jím prý též tak posedlý jako později já se sestrou. Napsal na něm svá první literární díla a láska k psacímu stroji vlastně rozhodla i při pozdější volbě jeho povolání. Již řadu let se živí novinářinou...

Ani jsem netušila, co všechno ten stroj mohl zažít. Co všechno na něm mohlo být napsáno. Zajímal by mě, co teď ten člověk, kterému stroj patřil, dělá. Jestli vůbec ještě něco dělá. Proč si pro ten stroj nepřišel a jestli si vůbec pro něj ještě někdy chtěl přijít. To už

asi já nikdy nezjistím. Třeba se ho potřeboval zbavit. A proč? Protože on jednal správně, ale spousta lidí byla proti němu...

Několik vět o autorce

Všestranný umělec i sportovní talent zdědila po Vladimíru Pavlu Salčákovi i jeho vnučka Martina Salčáková (1993). Matulantka hradištského gymnázia, atletka a juniorská reprezentantka České republiky v házené v roce 2004 vyhrála se svými povídkami literární soutěž Slovákého muzea v Uherském Hradišti, o rok později okresní kolo literární soutěže Knihovny Bedřicha Beneše Buchlova v Uherském Hradišti. Píšu povídky, píšu básně...

V roce 2006 převzala v Praze z rukou ministry vnitřní cenu za 2. místo v celostátní literární soutěži Ministerstva vnitřní ČR na téma Divácké násilí a hooligans na stadionech a ve stejném roce opět vyhrála okresní kolo literární soutěže Knihovny Bedřicha Beneše Buchlova v Uherském Hradišti. Píšu povídky, píšu básně... V krajském kole téže literární soutěže obsadila 3. místo. V roce 2007 zaznamenala další vítězství v okresním i v krajském kole literární soutěže Knihovny Bedřicha Beneše Buchlova v Uherském Hradišti. Píšu povídky, píšu básně... V roce 2008 rozhodla odborná porota o jejím 1. místě v krajském kole literární soutěže na téma Kde končí svět (Vsetín), ve stejném roce obsadila další 1. místo v okresním kole literární soutěže Knihovny Bedřicha Beneše Buchlova v Uherském Hradišti. Píšu povídky, píšu básně. O rok později získala 3. místo v regionálním kole celostátní soutěže v komunikaci Mladý Demosthenes. V letech 2004-2007 hrála ve stálém souboru Hoffmannova divadla Uherské Hradiště v inscenacích Princové jsou na draka (200 repríz) a Dobrodružství zvířátek a doktora Bebička (20 repríz). V letech 2002-05 obsadila dvě druhá a jedno třetí místo v okresních kolech soutěže základních uměleckých škol ve hře na klavír a v komorní hře. (KSA)

Příběhy starých fotografií z kronik a archivů

Když jsme v tomto časopise otvírali rubriku s příběhy starých fotografií z kronik a archivů, věděli jsme, že snad každý čtenář má někde v tajném úkrytu schované relikvie svého dětství a mládí. Starý nůž, skleněná kulička, kousek školního pijáku s mnohoslibným vzkazem děvčete odnaproti, pár starých téměř zažloutlých fotografií... A na nich spolužáci, spoluhráči, spolubojovníci a spolupachatelé skvělých kulišáren a kanadských žertíků, budoucí slavní a ne-slavní politici či umělci, kamarádi a lásky či místa, kde se tohle všechno odehrávalo. Chtěli jsme, abychom se mohli po letech s těmi místy a lidmi zase setkat. V minulém čísle jsme sáhli do archivu fotografií z Veselí nad Moravou z roku 1975, kdy město oslavilo 600 let velkolepým historickým průvodem. Dnes se k této historické události znovu vracíme dalšími fotografiemi pořízenými novinářem Josefem Imrichem.

Marie Terezie Valpurga Amálie Kristýna z Boží vůle římská císařovna, uherská a česká královna, arcivévodkyně rakouská, vévodkyně burgundská a hraběnka tyrolská, za jejíž vlády byl v roce 1774 zaveden Všeobecný školní řád, který stanovil mimo jiné všeobecnou vzdělávací povinnost (nikoli povinnou školní docházku, jak se mylně uvádí), měla osm dcer a pět synů. Všichni pocházeli z Veselí nad Moravou.

Veselský ženský kroj má mnoho společného s uherskoosťrožským náležejícím do skupiny krojů uherskohradišského Dolňácka. Ženské baňaté rukávce oblékly dívky z místních základních škol – mezi nimi i Blanka Žáková, Marie Chromečková a Vladimíra Urbánková.

Sedlácká rodina kráčí centrem města. Dívky s nůšemi jsou žákyně 9.C ZDŠ Hutníků Eva Šimůnková a Blanka Simkovičová, vzadu za nimi Anna Horňáčková, malý chlapec je žák Andryšek, muž v beranici a v kožíchu je navzdory parnému létu učitel Stanislav Knitl.

V době konání průvodu byl v Československé socialistické republice plat horníka výrazně vyšší oproti platu lékaře. Vzdělané ženy a muži v bílém však na tuto absurditu pohlíželi s úsměvem a zdravili kolemstojící davy.

Lidových milice, takzvaná pěst dělnické třídy, jejíž úloha byla zasáhnout kdekoli a kdykoli, kde strana byla v ohrožení. Před tribunou kráčí veselské ozbrojené složky politické strany, tedy komunistická soukromá armáda, která s počtem 84 821 příslušníků, zanikla až s pádem komunismu v roce 1989.

Stránku připravil Vladimír Salčák

Blatničan Petr Galuška chce hrát ligu za Slovácko

„Mám ještě vyšší cíle,“ říká

Jeho talent daleko překračuje hranice našeho regionu. Má našlápnuto k parádní fotbalové kariéře. Jmenuje se Petr Galuška, spoluhráči a kamarádi mu říkají Pedro, v červnu mu bude sedmnáct a bydlí v Blatnici. Seděli jsme spolu během mezinárodního turnaje dorostenců v jedné ze šaten staroměstského Širůchu na začátku jara. Slovácko mělo po vítězném zápase proti pražské Spartě, ve kterém dal právě Petr Galuška jediné dva góly utkání. Na šestnáctiletého mladíka mluvil nezvykle zkušeně, bez nějakého ostychu, ale v jeho řeči nebylo cítit ani žádné vychloubání. Chce hrát fotbal, chce se dostat do první ligy a zahrát si kvalitní zahraniční soutěž. Takto v krátkosti se dá shrnout životní cíl kluka z Blatnice.

Velmi talentovaný fotbalista Petr Galuška při utkání se Spartou

Původně bydlela rodina Petra Galušky ve Strážnici, ale v jeho pěti letech se přestěhovali do Blatnice. „Začali jsme tam stavět barák. Máme tam obě babičky, všechny známé a vesměs celou rodinu. Naše to vždycky táhlo do Blatnice,“ vysvětloval talentovaný fotbalista, který začal hrát v šesti letech právě ve vesnici pod Svatým Antonínkem. „Na hřiště mě přivedl Lumír Straka, on byl také prvním trenérem, rád na něj vzpomínám,“ líčí svoje první fotbalové krůčky Galuška.

Z Blatnice už je to jenom kousek do Veselí nad Moravou, kde si na jednom žákovském turnaji místní trenéři všimli šikovnosti mladého fotbalisty. Po třech letech v Blatnici se kariéra nadějného hráče posunula o další stupínek.

Další přestup nenechal na sebe dlouho čekat. V létě 2009 se ozvalo fotbalové Slovácko. Největší klub v regionu, po kterém Petr Galuška toužil a který si nastavil jako svoji první laťku kariéry. Jenže nastal nečekaný zádrhel. Maminka talentovaného fotbalisty rozhodně neviděla jeho budoucnost na profesionálním trávníku. „Mamka chtěla, abych zůstal ve Veselí, chtěla ze mě spíš muzikanta než fotbalistu. Hrál jsem pět let na flétnu. Čas jsem dělil mezi flétnu a fotbal, ale už v té době jsem měl jasno. Věděl jsem, že vyhraje fotbal. Teď si na flétnu zahrám jenom koledy na Vánoce,“ přiznal.

Ani ve Slovácku se jeho kariéra nezastavila. V září 2011 dostal pozvánku do reprezentace

České republiky v kategorii do 16 let. O rok později už nastoupil kvalifikaci na ME sedmnáctiletých a patří k oporám týmu. Sám Petr Galuška nezastírá překvapení ze svého nečekaného vzestupu. „Osobně jsem nepočítal, že to půjde tak rychle, ale jsem za to rád. I když je někdy období, kdy se tak nedaří a schází sportovní forma.“

S fotbalovou kariérou svého syna se smířila i maminka Petra Galušky. „Teď už je mamka ráda, že hrají fotbal. Myslím si, že nepočítala, že bych to mohl někam dotáhnout,“ prozradil.

Po tréninku si přidává další dávky, to předtím nedělal - prozrazuje jeho trenér

V loňském létě si dokonce vyzkoušel stáž v anglickém profesionálním klubu Skote City.

V Anglii strávil celý týden, ve třech přípravných zápasech vstřelil šest branek. Týdenní testy absolvoval společně se svým spoluhráčem Lukášem Sadílkem, který pochází z Uherského Ostrohu. „Dostali jsme se tam přes našeho manažera pana Nehodu. Byla to pro nás obrovská zkušenost a jsem za to rád. Viděli jsme, jak to chodí jinde. Zjistil jsem, že mám pořád co zlepšovat. Musím se přiznat, že jsem měl trochu obavy z tvrdosti anglického fotbalu, ale nebylo to tak hrozné. Největší rozdíl byl v zázemí, klub má třináct

fotbalových hřišť. Je vidět, že tam jsou peníze,“ všiml si reprezentační útočník.

V lednu letošního roku byl na turnaji v Dubaji, zahrál si v Rusku, na Ukrajině, nebo třeba v Turecku. I přes reprezentační povinnosti neztratil přehled o blatnickém fotbale. „Když mám čas zajdu na fotbal i v Blatnici, vím, že hrají I.B třídu a jsou v horní polovině tabulky.“

Ve Starém Městě studuje na střední škole ekonomiku a podnikání ze zaměřením na sportovní management. Svoji další budoucnost ve studiu ale nevidí. „Hlavně si musím udělat maturitu. Nejsem studijní typ, i když nemám ve škole problémy. Na pololetí jsem měl dvě trojky. Chci hrát fotbal. Zatím jsem ve Slovácku spokojený, ale mám jednoznačně vyšší cíle. Chtěl bych si zahrát ligu a dostat se někam do zahraničí.“ tvrdí přesvědčivě.

Stanislav Dufka

Současný trenér Miroslav Hlahůlek, bývalý prvoligový fotbalista: „Na Petrovi Galuškově je vidět obrovská vůle a chuť. Velké zlepšení na něm pozoruji za poslední rok a půl. Zůstává po tréninku a přidává si další dávky – to předtím nedělal. Otočilo se to, když se vrátil z prvního reprezentačního srazu. Je rychlý a když se naučí hrát pod tlakem a kombinovat na menším prostoru, tak bude komplexní fotbalista. Má dobře nakročeno.“

Ostrožský hokej dal velkou šanci mládí

„Měli by mít větší pokoru, trpělivost a vůli,“ posteskl si šéf hokeje Bronislav Zápařka

Zatímco před rokem, na konci března, bojovali ostrožští hokejisté v závěrečných kolech play off, tak v letošním ročníku jim skončila sezona o pár týdnů dřív. V třináctičlenné tabulce vybojovali po základní části šesté místo, ale už v prvním vyřazovacím kole nadstavbového play off nestačili na Kroměříž. Svěřenci trenéra Karla Buřiče se rozloučili se soutěží po dvou prohrách s hanáckým klubem.

„Základní část byla z naší strany celkem vydařená, byť tam byly úseky, ve kterých se nám až tak nedařilo. Nejlepší byla první třetina soutěže, to jsme prohráli jediný zápas. Hlavní příčinu našeho postavení vidím v tom, že jsme do mužstva zakomponovali velké množství mladých hráčů juniorského věku. V některých zápasech jich nastupovalo sedm až osm, což je při kvalitě krajské ligy a při přechodu juniorů do dospělých až příliš. Zapracování do áčka musí být postupné,“ vysvětluje Zápařka.

Před začátek sezony mělo vedení ostrožského hokeje v plánu vytvořit mužstvo juniorů společně s hokejisty z Uherského Hradiš-

tě. Tři dny před začátkem soutěže ale klub z okresního města od společného projektu odstoupil. „To nám nabouralo celou naši koncepci, která byla naplánována úplně jinak. Chtěli jsme, aby naši junioři hráli svoji soutěž a byli postupně zapracovávaní do mužů. Stáli jsem před otázkou, co s těmi kluky? Rozhodli jsme se jim dát příležitost v prvním mužstvu. Byla to i vůle vedení klubu, abychom s těmito mladými hráči krajskou ligu vyzkoušeli. Tím pádem už jsme nehledali další posily zvučnějších jmen. S takto omlazeným kádrem jsme skončili v horní polovině tabulky – což je skvělý výsledek,“ pochvaluje si základní část soutěže Zápařka.

Jediné negativum nejenom v uplynulé sezoně vidí Zápařka v přístupu mladých hráčů k hokeji a ke sportu obecně. „Měli by mít větší pokoru, trpělivost a vůli. Bohužel, v současné generaci se to moc nenosí. Všichni jsou hodně sebevědomí, hodně si věří. Myslím si, že oni jsou ti nejlepší. Jsou spokojení, že jsou v kádru, nechťejí být v mančafu nejlepší.“

Zatímco muži ve společném družstvu s juniory loňské pozice neobhájili, tak mladší

Předání poháru dorostencům

dorostenecké mužstvo dosáhlo skvělého výsledku. Pod hlavičkou béčka obsadilo v krajské lize bezkonkurenčně první příčku s náskokem třinácti bodů.

Béčko Hodonína přitom tvořili z devadesáti procent právě Ostrožané, kteří mohli pendlovat mezi prvním a druhým mužstvem Hodonína bez nějakých přestupů a hostování. „V hodonínském áčku hrálo sedm až osm našich hráčů, kteří občas naskakovali i za béčko,“ prozradil manažer Ostrožanů.

Výkladní skříní každého klubu je ale první mužstvo. To nejvíce zajímá fanoušky a hokejovou veřejnost. Bude Ostroh posilovat? Je finančně zajištěná nová sezona? Zůstanou kouč Karel Buřič?

Bronislav Zápařka žádné revoluční změny přes letní pauzu neočekává. „Osa kádru by měla zůstat stejná. S trenéry jsme se domluvili na schůzce, ale z předběžných debat jsme se dohodli, že pokud nedostanou lepší nabídku, tak by u nás měli pokračovat. Co se týče financí, tak se snažíme hospodařit co nejšetrněji. Generálního sponzora, který by nás držel nemáme. Máme několik hlavních partnerů, kteří dávají trochu větší peníze a pak spoustu drobných, kteří dávají menší částky. Všichni spoluprací v následující sezoně potvrdili a podařilo se nám získat i nové kontakty. Doufáme i v podporu města, se kterým dlouhodobě spolupracujeme na výborné úrovni. Nová sezona by měla být finančně zabezpečena. Po sportovní stránce chceme pokračovat ve spolupráci s Hodonínem a udržet stávající mládežnická mužstva,“ nastínil na závěr plány ostrožského hokeje na další sezonu manažer klubu.

Stanislav Dufka

Vítěz Krajské ligy dorostu 2012-13 krajů JM, ZL a Vysočina

HOKEJ Uherský Ostroh

Horní řada: Matěj Ščecina, Marek Lindner, Róbert Obrtlík, Ondřej Hrachovský, Ondřej Mojžíšek, Viktor Malušek, Jan Lekeš, Přemysl Polách, Roman Halád
Prostřední řada: Adam Větršík, Ondřej Ševčík, Richard Veselý, Jiří Soviš, Tomáš Andrysek, Filip Petřík, Viktor Schenel, Viktor Michalčík, Šimon Matuš
Dolní řada: Jan Machálek, Matěj Maršálek, Milan Raus, Daniel Procházka, Miroslav Malušek, Michal Juračka, Vladimír Stiblík, Marek Raus, Václav Melichárek

Toto jsou nadějní mladíci Ostrohu

Prohlédněte si hokejové mužstvo hodonínského béčka, ve kterém hrají především dorostenci z Uherského Ostrohu. Mužstvo dosáhlo skvělého vítězství v krajské lize a bude velmi zajímavé sledovat, kteří kluci z fotky se nakonec v hokeji prosadí víc a kteří méně – a zda to třeba někdo z nich dotáhne třeba až do extraligového družstva nebo třeba i reprezentace. Nic není nemožné. Držíme kluci palce!

Dvojnásobná radost ve veselském dvoře

Blatničan Vojtěch Petratur získal Cenu města Veselí nad Moravou

I když třeba nemáte ve zvyku chodit na výstavy, rád bych vám doporučil výstavu, která nyní běží v Panském dvoře ve Veselí nad Moravou. Je to výstava pozoruhodná, vždyť se díky ní vrací symbolicky do našeho kraje naši předci, kteří tady žili na přelomu 19. a 20. století. Tehdy je zachytil německý fotograf Erwin Raupp.

Díky výstavě můžeme vidět krásné fotky, které zachycují lidi v jejich každodenním životě ve Velké nad Veličkou, Hroznové Lhotě nebo také Ostrožské Nové Vsi či Blatnici pod Svatým Antonínkem. Nádherné výstavě, která přišla z Moravského zemského muzea v Brně odpovídala i velmi vydařená vernisáž, na které hrála Horňácká muzika Miroslava

Minkse, která vždy příjemně překvapí „neousoupanými“ písničkami a chutí k hraní – tentokrát hrála ještě dvě hodiny po vernisáži!

Stejnou zmínku jako výstava fotografií si ovšem zaslouží událost, která vernisáži výstavy těsně předcházela. Vedení města totiž ocenilo Blatničana Vojtěcha Petratura, kterému předalo Cenu města Veselí nad Moravou za dlouholetou sběratelskou a výstavní činnost v oblasti výtvarného umění.

„Pan Petratur se velkou měrou zasadil za celou řadu významných výstav, které na tomto místě v minulosti proběhly, je osobností, která je spjata nejen s Veselím, ale svou činností zasáhl také do Blatnice pod Svatým Antonínkem a do Kyjova. Jeho rozsah nejen znalostí, ale i činností v oblasti výtvarného umění je opravdu široký,“ vysvětloval Michal Blažíček, šéf veselské kultury. Pan Petratur byl pochopitelně potěšený. „Doufám, že mně Bůh ještě požehná, abych nějakou tu výstavu ještě zvládnul pro potěšení vám i své vlastní. Chci jen říci, že všechny výstavy, co jsem dělal, jsem nedělal ze žádných zjištěných důvodů, ale čistě z lásky k umění,“ prohlásil Petratur.

Text a foto: RB

Tato pořádně početná skupinka lidí uslyšela v minulých týdnech několikrát zcela právem dlouhý aplaus diváků. „Troufli“ si totiž na pořádné „sousto“ – zahráli veleznámou pohádku z Čerty nejsou žerty. Možná namítnete: to musela být pohoda, však ji zná každý. Jenže, právě, v tom bývá to největší úskalí. Takovou pohádku zná každý nazpaměť, repliky z ní je schopný sypat z rukávu a pochopitelně s nadšením vypráví o tom kterém herci, který v pohádce odvedl mimořádný výkon. Ještě byste tvrdili, že nejde o nic složitého? Klobouk dolů před divadelními ochotníky z Louky, kterým se podařilo tuto pohádku zahrát opravdu pěkně. Navíc v těch nejlepších možných kostýmech s vydařenými kulisami. Jestli to tak půjde dál, budou muset u místního kulturáku vybudovat kvůli divadelníkům velké parkoviště. Vždyť už dnes nemají přespolní diváci kde zaparkovat - tolik jich je.

RB

OSTROŽSKO

Půjčovna lodí Prízámčí

Vyzkoušejte si, jaké je to být kapitánem lodi. Plavba lodí je skvělým zážitkem, ať už řídíte loď sami, nebo se necháte vézt.

Nabízíme:

- 2 motorové lodičky se zastřešením – Ouklejška a Parmička
- kompletní vybavení pro provoz a bezpečnost
- proškolení v manipulaci s lodí nebo obsluhu lodičky

Ceník:
Níže uvedené ceny zahrnují kompletní vodácké vybavení potřebné pro splouvání řeky - loď, pádla, vesty.

Pramice s motorem	Parmička	Ouklejška
Doporučený počet vodáků:	MAX. 8	MAX. 8
Vybavení zahrnuté v ceně:	pádla a vesty dle počtu vodáků	pádla a vesty dle počtu vodáků
1 hod.	250 Kč	250 Kč
1/2 dne	600 Kč	600 Kč
celý den	1 200 Kč	1 200 Kč
Plavba s plavčíkem	60 Kč/hod.	60 Kč/hod.

Výpůjční doba:
Květen – říjen (pondělí – pátek od 9:00 do 17:00 hod.)
(sobota – neděle od 10:00 do 18:00 hod.)

Upozornění:
Plavební komory v pondělí zavřeny!
Běžný provoz plavebních komor od 10:00 – 18:00 hod.
Provoz v září pouze pátek, sobota, neděle od 10:00 hod. do 18:00 hod.
V říjnu jsou komory uzavřeny.

Objednávejte zde: tel. 572 503 960, 724 159 213.
e-mail: tic@ostrozsko.cz, mikreregion@uhrostrom.cz
Poruchy na tel. 724 159 213 – IC Prízámčí, Uh. Ostroh
602 815 874 - Jan Šulc, Vnorovy

OSTROH, spol.s r.o. Vás srdečně zve na

PŘEDVÁDĚCÍ AKCI

V průběhu akce na Vás čeká

- představení základního sortimentu Narex Česká Lípa
- praktické ukázky práce se stroji
- mimořádné akční nabídky
- vrtačka EVP 13-2 R70 za speciální cenu 1943,-
- prezentace pily na kov
- prezentace magnetické vrtačky
- zahradní nářadí Bahco
- občerstvení pro nakupující

Akce se koná v úterý 28.5.2013
9:00 - 17:00 před prodejnou nářadí

Těšíme se na Vás

Slevy 20 % na vybrané elektronářadí NAREX v průběhu akce

Zpravodaj Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Projektový týden „Školy pro venkov“ ●

Představení projektu „Společně pro vzdělávání občanů“ ●

Členové Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Vítali jsme přes 130 dětí z Čech

Přinášíme další informace o projektu Školy pro venkov

Ještě že ten projekt Školy pro venkov existuje, říkal jsem si, když jsem ke konci dubna šlapal s žáky Základní školy v Chocni do prudké stráně nad Velkou. Nebýt projektu, asi bych se do těchto míst nepodíval. A zcela určitě by se sem, stejně jako do celého našeho kraje, nepodívaly vzpomínané děti ze vzpomínané české školy. Takto jsme společně kráčeli Velkou a obdivovali místní krajinu i výhled na celou obec.

Návštěva památkového domku v Ostrožské Nové Vsi, kde učitelé a děti místní ZŠ připravili pro zvědavé návštěvníky ze ZŠ Voděrady a ZŠ Čestice zajímavou prezentaci činnosti školy a místopisu obce Ostrožské Nové Vsi.

„*Ted' jsme v Národní přírodní rezervaci Zahrady pod Hájem,*“ informovala nás místní paní učitelka Mgr. Marie Vrabicová, která přidávala tak detailní pohled na krajinu, že tady zcela jistě poprvé nebyla. Přesně nám popisovala, cože kvete nyní, co pokvete za pár dnů, kdy můžeme vidět například vzácné orchideje. Ano, orchideje, Veličaně, i vy přespolní, pokud to ještě nevíte, v okolí Velké můžete spatřit krásné orchideje, jen nevím, jestli vám neinformativně prozradit, kdeže tady jsou. „*Škoda, že jsme nepřišli o čtrnáct dní později, to bychom mohli vidět ještě víc,*“ litovaly některé děti z Chocně.

Co hosty překvapilo? Krása a vybavenost velické školy

I tak ale určitě měla jejich cesta smysl, představte si, že v rámci projektu Školy pro venkov k nám přijelo přes 130 žáků a jejich kantorů, kteří poznali řadu zajímavých míst. Já jsem vás zavedl do Velké nad Veličkou, stejně tak ale byli naši hosté také na školách v Hluku, Uher-ském Ostrohu, Ostrožské Nové Vsi, v Blatnici pod Svatým Antonínkem, v Ostrožské Lhotě i v Kuželově. A nešlo jen o hosty z Chocně, ale také z Lhoty u Potštejna a Voděrad. Podle toho, co jsem slyšel, všude byli srdečně přivítáni a v našich školách se jim maximálně věnovali.

Zůstaňme ale ve Velké a pojďme se podívat, jak vypadala prezentace Veličanů a co na ni říkali žáci i učitelé z Chocně. Podle jejich reakcí soudím, že byli hodně spokojeni, ředitel školy František Frýdecký i jeho kolegové se společně s některými žáky náležitě přivítali.

„Velká nad Veličkou se v nejstarších pramenech uvádí pod názvem Veliká, leží v nadmořské výšce 290 metrů a má téměř 3000 obyvatel,“ začali představování sami žáci, na které navazovala místní dětská cimbálová muzika, jejíž členové krásně hráli i zpívali. Po velmi dobře připraveném přijetí následovala prohlídka školy, která žáky z Chocně hodně překvapila. „*U nás ve městě máme dvě školy, ale ani jedna není tak pěkná a vybavená jako tato,*“ přiznávaly.

Velická škola je skutečně výborná a právem je chloubou nejen Hornácka, navíc je evidentní, že škola se dále modernizuje. Skvělé je propojení s blízkou sportovní halou i fotbalovým hřištěm, na kurty je to dokonce

Žáci a kantoři z Chocně stoupají do svahu ve velické Národní přírodní rezervaci Zahrady pod Hájem

jen několik kroků. Není divu, že něco takového hosty překvapilo. Moc se jim líbila i procházka po Velké, všude bylo příjemné ticho, nejvíce se děti, ale i jejich učitelé zastavovali u fotek Veličanů na hřbitově, kteří byli mnohdy vyfoceni v kroji.

Myslím, že i tato návštěva ze tří českých škol ukázala prospěšnost projektu Školy pro venkov. Ten už finišuje a za chvíli se můžeme těšit na další výsledky. Těmi budou, jak už jsme v minulosti informovali, regionální učebnice s pracovními sešity, které určitě budou sloužit nejenom současným žákům. Jakmile vyjdou z tiskárny, určitě vám je ukážeme.

RB

Představení aktivit projektu

„Společně pro vzdělávání občanů“

Naše organizace se zapojila do projektu spolupráce na podporu všeobecného vzdělávání občanů tří regionů, Ostrožska a Hornácka, Novohradska, Nadorlicka. Projekt je spolufinancován z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Projekt

je v realizaci od
1. 8. 2012
31. 10. 2013

Cílem oblasti podpory 3.1 Individuální další vzdělávání OP VK

je zvýšit kvalitu odborných a obecných kompetencí obyvatel ČR a zvýšit motivaci a posílit aktivní postoje jednotlivců k dalšímu vzdělávání. Usnadnit individuální přístup obyvatel ČR k dalšímu vzdělávání a zvýšení jejich motivace k celoživotnímu učení.

Stručný obsah projektu:

Do projektu jsou zapojeny dvě Místní akční skupiny MAS Hornácko a Ostrožsko, MAS Nad Orlicí a neziskové organizace zaměřené svou činností na vzdělávací činnosti Novohradska občanská společnost, IMPULS Třebíč. Projekt obsahuje několik klíčových aktivit, výukových modulů, které se budou uskutečňovat paralelně ve všech zapojených regionech a budou směřovat k vytvoření speciálních výukových programů. Tyto zásadní aktivity jsou pak doplněny aktivitami, které přinesou vzájemný přenos zkušeností a know-how (výměnné exkurze a konference apod.)

Aktivity projektu:

- Příprava projektu, tvorba vzdělávacích modulů a učebních materiálů, výukových programů
- Příprava metodiky a plán výuky
- Nákup pomůcek a vybavení související s výukovými moduly
- Realizace pilotní výuky v regionech
- Výměnné exkurze pilotní výuky v regionech
- Závěrečná konference - propagace vzniklých výukových modulů

Novohradsko – připravuje tyto vzdělávací programy:

- 1) Odpovědné spotřebitelské chování
- 2) Rozvoj všeobecného přehledu z hlediska občanských kompetencí
- 3) Aktivní přístup k obhajobě svých práv a k získávání informací o svých právech
- 4) Multikulturalismus a prevenci extremismu

Nadorlicko - připravuje tyto vzdělávací programy:

- 1) Odpovědný přístup k životnímu prostředí a udržitelnému rozvoji
- 2) Odpovědný přístup k financím
- 3) Rozvoj všeobecného přehledu z hlediska občanských kompetencí
- 4) Zdravý životní styl
- 5) Prevence kriminality, šikany, psychického násilí
- 6) Aktivní občanství a participaci občanů na veřejném dění

MAS Hornácko a Ostrožsko – připravuje tyto vzdělávací programy:

- Dobrovolnictví (např. rozvoj povědomí o potřebě pomoci druhým; podpora v rámci lokálních společenství; mezinárodní kontext dobrovolnictví; výhody vzájemné pomoci)
- Vztah k regionu, lokálnímu společenství (např. rozvoj vztahu k regionu, komunitě vztah ke kulturnímu dědictví)
- Vztah k médiím a informačním technologiím (např. rozpoznávání manipulativních technik; orientace v mediálním prostoru - jak rozumět médiím; bezpečné chování na Internetu – sociální dopady)

V současné době již probíhají první pilotní semináře, které jsou pro obyvatele regionu zdarma. Výstupem projektu budou i tři on-line vzdělávací kurzy, které budou do budoucna navazovat na praktické semináře. Pozvánky na semináře najdete na našich webových stránkách www.leader.ostrozsko.cz

Těšíme se na vaši účast

Jana Bujáková, hlavní manažerka

Maltézská pomoc spolupracuje na projektu „Společně pro vzdělávání občanů“

Maltézská pomoc, o. p. s.

s cílem pomáhat rozvíjet dobrovolnické aktivity i na Ostrožsku a Horňácku

Při pohledu na osmihrotý kříž Řádu maltézských rytířů si jistě každý vybaví rytíře připraveného k boji a odhodlaného hájit spravedlnost třeba i za cenu vlastního života. Řád maltézských rytířů se ale již odnepaměti vyznačuje hlavně svými charitativními, humanitárními, sociálními či zdravotnickými aktivitami. Co znamená rytířskost v dnešní době? Bezesporu k ní patří ochota a velkorysost při nabídce pomoci potřebným.

V České republice se poslání Maltézského řádu realizuje prostřednictvím aktivit obecně prospěšné společnosti Maltézská pomoc, která působí také na Uherskohradištsku a nejbližším okolí. O jakou organizaci se jedná a co všechno dělá?

Maltézská pomoc, o.p.s., byla založena v roce 2002 Suverénním řádem Maltézských rytířů. Jako charitativní a humanitární organizace zakládá svou činnost na nepřetržitě 900leté tradici pomoci nemocným, potřebným a trpícím. Maltézská pomoc je nedílnou součástí nejstarší charitativní organizace na světě a zapojuje se do aktivit realizovaných ve více než 110 zemích celého světa. Cílem činnosti Maltézské pomoci je pomoc osobám v začlenění se do života společnosti v rámci fyzických i psychických možností konkrétního jedince. Chceme předcházet či zmírňovat sociální izolaci klientů. Služby poskytujeme v prostředí, které je klientovi blízké a není pro něj nepříjemné. Maltézská pomoc pečuje o mládež, nemocné, vozíčkáře, děti z dětských domovů, opuštěné staré lidi, vězně, chudé rodiny, lidi starající se o příbuzné postižené Alzheimerovou chorobou, děti s kombinovaným postižením,

poutníky s postižením, lidi postižené přírodními katastrofami a další potřebné. V dané chvíli má v ČR 11 svých center: Praha, Brno, Olomouc, Mělník, Hradec Králové, Pardubice, Uherské Hradiště, Otrokovice, Žatec, Přerov a Česká Lípa. Aktivně v ní působí přes 450 lidí - zaměstnanců, stálých smluvních dobrovolníků a externích spolupracovníků.

Své cíle naplňujeme přímo v poskytovaných sociálních službách, ale rovněž i dobrovolnických aktivitách, které rozvíjíme. Jedná se zvláště o programy pro seniory, osoby se zdravotním postižením a programy pro rodiny s dětmi ohroženými sociálním vyloučením.

Rádi uvítáme každého zájemce o dobrovolnou službu, kterému není lhostejný život lidí kolem sebe a je ochoten darovat svůj čas pro pomoc potřebným!

Více se o nás můžete dozvědět na www.maltezskapomoc.cz

Za Maltézskou pomoc Michal Umlauf, ved. centra Uh. Hradiště

Společně pro vzdělávání občanů

nový projekt MAS Ostrožsko-Horňácko

V roce 2012 se začala Místní akční skupina Ostrožsko – Horňácko pod vedením zkušené manažerky Jany Bujákové a předsedy Mgr. Vlastimila Vaňka zabývat realizací nového projektu s názvem Společně pro vzdělávání občanů, zaměřeného na neobvyklou možnost vzdělávání veřejnosti. Od začátku byl k řešení úkolů přizván tým odborníků, kteří se zaměřili na formulování a prezentaci základních informací o rajonizaci Slovácka, poté důsledněji Ostrožska, Veselska a Horňácka s pokračovacími tvůrčími dílnami zaměřenými na specifické krejčovské a vyšivačské technologie, směřující ve finále ke zhotovení prototypů krojů z Ostrožska (Blatnice) Horňácka (Lipov) a Veselska (Kozojídky). Pro naplnění nelehkého úkolu byl vytvořen pracovní tým, jehož koordinátorkou se stala PhDr. Romana Habartová, vedoucí etnografického oddělení Slovákého muzea v Uherském Hradišti, textilní výtvarnice MgA. Kristýna Petříčková, etnografka Mgr. Olga Floriánová a znalkyně lokálního prostředí a zkušené tvůrkyně krojových kompletů Jana Trachtulcová a Renata Galečková.

Projekt připravil řadu aktivit, které jsou přístupné široké veřejnosti se zájmem o lidové odívání a jeho praktickou stránku. Besedy byly zaměřeny na představení sledovaného území v souvislosti s lidovým i dobovým odíváním. První seminář se věnoval Rajonizaci regionu Slovácko (**2. 3. 2013, krojové šicí dílny v Uherském Hradišti**). Zabýval se základní charakteristikou Slovácka, jeho subregionů a odlišnostmi mezi nimi. Další beseda se uskutečnila v Galerii Joži Uprky v Uherském Hradišti (23. 3. 2013). Komentovaná prohlídka z úst PhDr. Jaroslava Pelikána, věnovaná odkazu J. Uprky, seznámila třicet zájemců s životem a dílem mistra, beseda pak odborným slovem a dobovými snímky charakterizovala region Horňácko, a seznámila s vývojem tradičního lidového oděvu v této oblasti.

V sobotu 27. 4. 2013 se tým odborníků a třicet zájemců sešlo v **Domě s pečovatelskou službou v Blatnici**, kde zdejší nadšenkyne v oblasti lidové kultury Zita Kuřinová a Marie Perutková s dalšími ženami připravily skvělé pohostinné zázemí pro odeznění přednášky zaměřené na konfrontaci dobového oděvu v městském a venkovském prostředí od poloviny 19. století do dneška, s vlivem slohovosti na vývoj lidového odívání. Poté si frekventanti semináře prohlídli se zájmem zdejší blatnické muzeum.

Další besedování se uskuteční v **sobotu 4. 5. 2013 v Kozojídkách**. Tentokrát bude zaměřeno na rajonizaci a vývoj krojů na Veselsku, na dobových snímcích a konkrétních ukázkách přiblíží komparace jednotlivých krojových součástí, včetně ukázek zdařilých rekonstrukcí.

Očekávanou část projektu představují tvůrčí dílny – tzv. workshopy, v jejichž rámci předvedou vynikající tvůrkyně z terénu řadu technik potřebných ke zhotovování hotovení a výzdobě jednotlivých krojových součástí z Ostrožska, Veselska a Hornácka. Zájemci si tak mohou v rámci těchto kurzů sami vyzkoušet skládání rukávů, vrpení fěrtochů a šorců, různé techniky vyšívání, cifrování, šňůrování, vázání šátků a další. První z nich je plánován na **sobotu 11. 5. 2013** v Uherském Ostrohu a bude zaměřen na Ostrožsko a Veselsko, další pak na **21. 9. 2013 v Lipově** a bude se věnovat technikám, které se uplatňují v krojích z Hornácka.

Výstupem celého cyklu přednášek a tvůrčích dílen bude metodický materiál, který může sloužit pro další podobně zaměřené projekty a vzdělávací aktivity a dále především soubor prototypů rekonstrukcí krojových kompletů. Budou je tvořit sváteční či obřadní varianty mužského i ženského kroje z obcí Lipov, Blatnice a Kozojídky ve dvou verzích, z nichž jedna přibližuje podobu lidové odívání kolem roku 1890, druhá období kolem roku 1930, kdy se v lidovém oděvu zásadně projeví změny související se společenskými, sociálními a hospodářskými změnami ve společnosti.

Nově vytvořený soubor krojových kompletů může sloužit jako jedinečný reprezentativní a výukový materiál pro obdobné projekty, pro výstavní účely, pro aktuální a potřebnou prezentaci v obcích a je možné jej uplatnit v rámci slavnostních a reprezentativních akcí v regionu i mimo něj.

Romana Habartová

PLÁNOVANÉ AKCE

květen-červen 2013

BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM

- 12.5. Den Matek (Dům sv. Rodiny - pořádá ŽP sbor)
- 17.5. Vernisáž obrazů, zahájení putování po blatnických búdách
- 18.5. Putování po blatnických búdách (Cech mladých blatnických vinařů) 9:00–18:00
- 2.6. Poutí Matice svatoantonínské
- 2.6. Dětský den na hřišti
- 13.6. Poutí na svátek sv. Antonína
- 16.6. Hlavní poutí
- 30.6. Poutí Petra a Pavla

HLUK

- 12.5. Národní šampionát mažoretek – oblastní kolo (prostranství před koupalištěm, sportovní hala)
- 19.5. Školní akademie (sportovní hala)
- 15.6. Kosení trávy (park u Tvrze) 18.00 hod.
- 21.6. Den hudby (park u Tvrze) 16.30 hod.

JAVORNÍK

- 9.6. Běh Filipovým údolím
- 22.6. Javornické zpívání
- 29.6. Myslivecký den

OSTROŽSKÁ LHOTA

- 4.-5.5. Pěší poutí do Březové (farnost)
- 12.5. Svátek matek (sál OÚ)
- 24.5. Noc kostelů (farnost)
- 30.5. Čaj o páté (sál OÚ – ČČK)
- 15.6. Antonínské sečení trávy (park v Hájku – MS)
- 30.6. Posezení při výrobě papírových růží (památkový domek – Háječek)

OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

- 18.5. Otvírání lázeňské sezóny – lázeňské zpívání folklórních souborů s hosty ze Slovenska, ukázka verbování 15.00 hod.
- 25.5. Průjezd historických kol (Mistrovství světa historických kol – Sirnaté lázně) 10.00 – 11.00 hod.
- 22.6. Tenisový turnaj firem ve čtyřhře
- 24.-26.6. VI. letní olympiáda dětí a mládeže ČR v kanoistice (Kunovská tabula)

LIPOV

- 5.5. Den matek (kulturní komise Lipov)
- 11.5. Soutěž verbů
- 25.-26.5. Rukojmí – divadelní soubor (Lipotvory)
- 2.6. Den dětí
- 8.6. Divadlo Rukojmí
- 22.6. IV. ročník Memoriálu Ing. Matěje Tomčala ve futsalu (TJ Sokol)

UHERSKÝ OSTROH

- 5.5.- 31.5. Něžně romantická – výstava (Zámecká galerie)
- 11.5. Světlo orientu, krajské kolo skupin (Sportovní hala)
- 17.5. Koncert pro harfu, flétnu a mezzosoprán (zámek)
- 25.5. Pohádkový les (areál myslivny)
- 25.5. Mistrovství světa historických kol, den otevřených dveří krojové dílny Uh.Ostroh
- 1.6. Světlo orientu – národní kolo skupin (zámek)
- 3.-9.6. Bylinkové dny – festival alternativní medicíny a kultury (zámek) (3.6. – program pro MŠ, 4.6. – program pro ZŠ)
- 4.6. Vernisáž výstavy Zdeňka Hajného (zámecká galerie) 17.00 hod.
- 5.6. Beseda s Pavlínou Brzákovou (zámek) 19.30 hod.
- 7.6. Juming Drolme – koncert bubeníků (zámek) 20.00 hod.
- 8.6. Srdce pro Václava Havla – slavnostní otevření zámeckého podzemí 14.00 hod.
- 8.6. Léčivé divadlo Gabriely Filippi (zámek) 20.00 hod.
- 15.6. 100 let Zdeňka Galušky – výstava, galerie věž, otevření zámecké věže
- 21.6. Koncert ke dni hudby – zahájení zámeckého kulturního léta (zámek)
- 23.6. Galuškovy Slovácko (zámek)

VELKÁ NAD VELIČKOU

- 4.5. Košť klobásek (sportovní hala) 12:00

Představujeme cimbálové muziky

CM VELICKÉ TRNEČKY

Jedna z nejmladších cimbálových muzik Hornácka. Podle názvu bychom mohli usuzovat, že jde o ryze ženskou muziku, ale není tomu tak, jak vidíte, mezi holkami jsou i kluci. Dívky ale hrají v této muzice „prim“, uměleckou vedoucí je Lenka Jochová a při zpívání jednoznačně kralují právě dívky. Pokud chcete poslouchat výbornou cimbálovou muziku a slyšet krásné písničky, nádherně zazpívané mladičkými hlasy, potom si určitě tuto muziku poslechněte.

Děčka začínala v Základní umělecké škole ve Velké nad Veličkou pod vedením pana učitele Petra Hlahůlka, který má na jejich vzestupu velký podíl. Právě on přivedl tuto muziku k vynikajícímu 2. a 3. místu v celostátní soutěži cimbálových muzik.

Pod názvem Velické Trnečky hraje muzika od roku 2011, název vznikl náhodou, vymyslela jej maminka jednoho z členů. Od té doby hrají dívky v modrých kartůnkách a snaží se získat další součástky kroje. Mimochodem – právě si nechávají šít modré šatky.

Držíme mladým muzikantům palce! Jejich životní cesty povedou v dospívání po různých „cestičkách“, ale snad se jich bude držet štěstí i láska k muzice.

RB

Zleva: Lenka Jochová, Marie Pomykalová, Anna Prášková, Kristýna Grabcová, Tereza Prášková, Šárka Hlahůlková
Chlapci zleva: Martin Janoška, Adam Pšurný, Martin Valena

Složení muziky

Lenka Jochová - umělecký a organizační vedoucí, prim, zpěv
Šárka Hlahůlková - obligát, terc, zpěv
Anna Prášková - obligát, terc, zpěv
Marie Pomykalová - obligát, terc, zpěv
Kristýna Grabcová - terc, třetí hlas, zpěv
Tereza Prášková - cimbál
Martin Valena - klarinet
Martin Janoška - kontry
Adam Pšurný - kontrabas

SVATÝ ANTONÍNEK

2013

Římskokatolická farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem

26.5. 2013	15:00	Pout' členů Českého červeného kříže z Ostr. Lhoty
<i>P. Josef Kuchař, farář Ostrožská Nová Ves</i>
2.6. 2013	10:30	Pout' Matice svatoantonínské
<i>P. Libor Všetula, SDB, Brno Žabovřesky</i>
9.6. 2013	17:00	Začíná duchovní obnova EXERCICIE - VNITŘNÍ UZDRAVENÍ P. ELIAS VELLA
13.6. 2013	17:00	Domácí pout' ke cti svatého Antonína
<i>P. Elias Vella</i>
16.6. 2013		Hlavní pout' ke cti svatého Antonína
	08:00	<i>P. Jan Szkandera, spirituál kněžského semináře Olomouc</i>
	09:00	<i>P. Miroslav Reif, farář Ostrožská Lhota</i>
	10:30	<i>P. Pavel Stuška, spirituál Arcib. gymnázium v Kroměříži, Homilii přednese P. Elias Vella</i>
	14:00	<i>Adorace a svátostné požehnání, koncert sboru a doprovodný program Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži</i>
23.6. 2013	11:00	Pout' Rytířstva Naposkvrněné a čtenářů časopisu IMMACULATA
30.6. 2013		Pout' svatých Petra a Pavla
	09:00	<i>Národní pout' Sekulárního řádu františkánského</i>
	10:30	<i>P. Miroslav Reif, farář Ostrožská Lhota</i>
14.7. 2013	15:00	<i>P. Klaret Antonín Dabrowski, OFM, farář u P. M. Sněžné Praha</i>
		Pout'nemocných a pout' farnosti Polešovice
<i>P. Zdeněk Stodůlka, P. Petr Souček</i>
25.8. 2013		Děkovná pout' - dožínková
	09:00	<i>P. Miroslav Reif, farář Ostrožská Lhota</i>
	10:30	J. Em. Miloslav Vlk, kardinál, Praha
26.10. 2013	16:00	Dušičková pout' a křížová cesta
<i>P. Vít Hlavica, farář Kroměříž</i>
31.12. 2013	24:00	Silvestrovská půlnoční mše svatá
<i>P. Miroslav Suchomel, farář Staré Město</i>

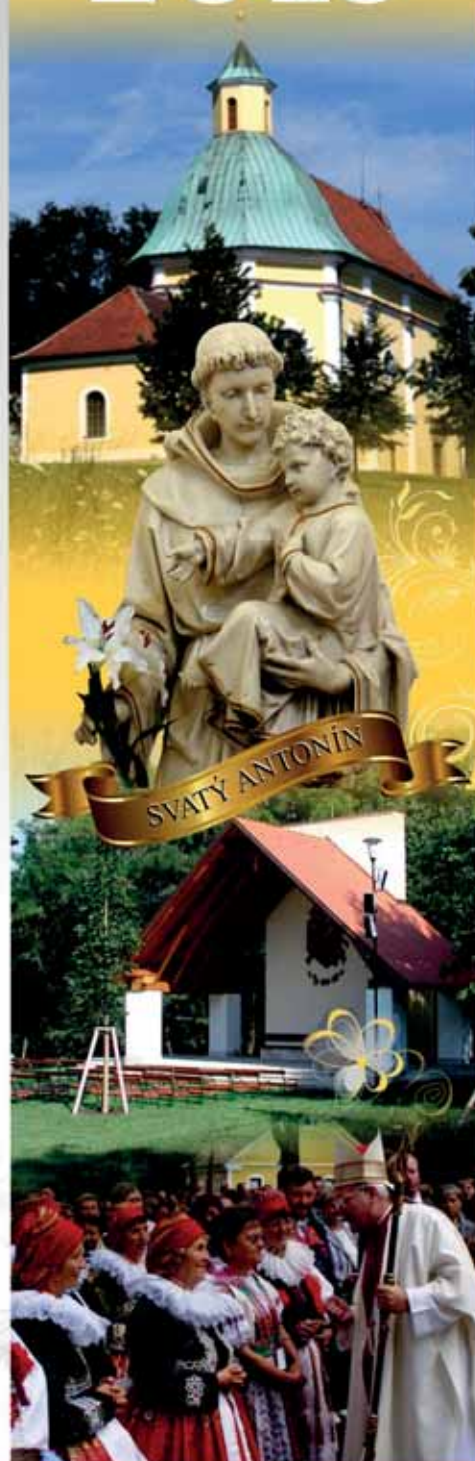
První úterý v měsíci se v 15.00 hodin modlíme a je sloužena mše svatá za kněze.

KNĚŽSKÁ KRUCIÁTA

Od 1. 4. 2013 do 31. 10. 2013 je každou neděli sloužena mše svatá v 15.00 hodin.

PROSEBNÉ POUTĚ FARNOSTÍ vždy v neděli v 15.00 hod.

5. 5. 2013	VESELÍ NAD MORAVOU
9. 6. 2013	LIPOV
23. 6. 2013	NIVNICE A KORYTNÁ
7. 7. 2013	OSTROŽSKÁ NOVÁ VES
14. 7. 2013	POLEŠOVICE
21. 7. 2013	UHERSKÉ HRADIŠTĚ
28. 7. 2013	NEDAKONICE A KOSTELANY
4. 8. 2013	VELKÁ N/VEL., KUŽELOV, KNĚŽDUB, DOLNÍ NĚMČÍ a HORNÍ NĚMČÍ
11. 8. 2013	VLČNOV
1. 9. 2013	KUNOVICE
8. 9. 2013	STRÁŽNICE, PETROV, RADĚJOV
15. 9. 2013	HROZNOVÁ LHOTA
22. 9. 2013	SUDOMĚŘICE
29. 9. 2013	VNOROVY

EXERCICIE

vede P. Elias Vella
SVATÝ ANTONÍNEK
 9.-14. června 2013
 TÉMA: VNITŘNÍ UZDRAVENÍ

KAPLE JE OTEVŘENA DENNĚ

e-mail: farnostblatnice@seznam.cz

Více na :

www.antoninek.cz